VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ TƯ
18.12. 2024 (18.11 Giáp Thìn)
Số 152 (4129)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

THU HÚT ĐẦU TƯ VÀO LÀNG VĂN HÓA - DU LỊCH CÁC DÂN TỘC VIỆT NAM:

Sẽ giải quyết "món nợ" nhiều năm

(VH). Bên cạnh những điều kiện thuận lợi, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cũng chỉ ra những thách thức trong việc huy động nguồn lực đầu tư để phát triển Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (LVH). Chính vì thế, Hội nghị cơ chế chính sách và giải pháp thu hút đầu tư vào LVH xuất phát từ mục đích, yêu cầu cụ thể hóa các chủ trương, chính sách lớn của Đảng, Nhà nước về phát triển văn hóa con người Việt Nam, đặc biệt là phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng cũng như các khu chức năng của LVH theo quy hoạch.

[7]

Hy vọng sau hội nghị, nhiều doanh nghiệp sẽ quan tâm đầu tư vào Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam Ảnh: TR.HUẤN

Không nắm bắt được cơ hội phát triển sẽ tụt hậu xa hơn so với thế giới

[3]

Thực hiện nghiêm công tác quản lý và tổ chức lễ hội theo quy định

[2]

NGÀNH VHTTDL TỔNG KẾT NĂM 2024, TRIỂN KHAI NHIỆM VỤ 2025:

Động lực phát triển trong kỷ nguyên mới

[8]

Phát huy vai trò của văn học nghệ thuật với đề tài lực lượng vũ trang

[11]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Xem nhẹ văn hóa giao thông

● LÂM SƠN

Những ngày gần đây trên mạng xã hội, báo chí liên tục xuất hiện clip ghi lại cảnh "thượng cẳng chân hạ cẳng tay", còn nhẹ thì cãi lộn, văng tục, "tạt đầu" giữa những người tham gia điều khiển phương tiện giao thông, mà nguyên nhân chỉ là va chạm nhẹ hoặc đến tín hiệu đèn xanh, xe ở phía trước vẫn chưa di chuyển..., khiến dư luận bức xúc, lên án. Hành vi "đấm đá liên tục vào mặt", "nhảy vào đánh nhau như phim" không khác gì hành vi côn đồ, "chợ búa", coi thường pháp luật của một bộ phận người dân khi tham gia giao thông đang dấy lên nhiều sự lo ngại, khi mật độ của tình trạng này đang dày lên. **(Xem tiếp trang 2)**

HỢP TÁC CÔNG - TƯ LĨNH VỰC VĂN HÓA TẠI VIỆT NAM:

Đối mặt với nhiều "điểm nghẽn"

[4]

Nguyên nhân dừng tổ chức Ngày hội văn hóa dân tộc Chăm năm 2024

[2]

Đội tuyển Việt Nam hướng đến tấm vé vào bán kết

[15]

Thực hiện nghiêm công tác quản lý và tổ chức lễ hội theo quy định

Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Trần Cẩm Tú vừa ký ban hành Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư về việc tổ chức Tết Ất Tỵ năm 2025.

Chỉ thị nêu rõ, đất nước ta đón Tết Nguyên đán Ất Tỵ năm 2025 cùng dịp kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đảng, cả nước đang tập trung tăng tốc, bứt phá thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII và nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp, đồng thời chuẩn bị tổ chức đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030 tiến tới Đại hội XIV của Đảng, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới. Để chuẩn bị tốt nhất các điều kiện phục vụ nhân dân vui xuân, đón mừng năm mới an toàn, lành mạnh, tiết kiệm, tạo khí thế và động lực mới, thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ công tác năm 2025 ngay từ những tháng đầu năm, Ban Bí thư yêu cầu cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện tốt một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

Tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng, đại đoàn kết toàn dân tộc, phát huy truyền thống "tương thân, tương ái", đẩy mạnh thực hiện các chương trình giảm nghèo, xóa nhà tạm, nhà dột nát; thực hiện tốt các chính sách an sinh, phúc lợi xã hội, chăm lo chu đáo đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, nhất là người có hoàn cảnh khó khăn, hộ nghèo, đồng bào các địa phương bị ảnh hưởng do thiên tai, dịch bệnh, vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng dân tộc thiểu số, công nhân, người lao động, người bị mất việc làm... bảo đảm mọi nhà, mọi người đều có điều kiện vui xuân, đón Tết. Tổ chức tốt việc thăm hỏi, động viên, chúc Tết cán bộ lão thành cách mạng, Bà mẹ Việt Nam anh hùng, thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng, gia đình chính sách, nhân sĩ, trí thức, văn nghệ sĩ, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số, chức sắc tôn giáo tiêu biểu, các đơn vị lực lượng vũ trang, lực lượng thường trực làm nhiệm vụ trong những ngày Tết, ở biên giới, hải đảo, vùng khó khăn, địa bàn phức tạp về an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

Chỉ thị cũng nêu rõ, thực hiện nghiêm công tác quản lý và tổ chức lễ hội theo quy định, bảo đảm các hoạt động vui xuân, kỷ niệm ngày truyền thống, tổng kết năm, gặp mặt đầu năm, Tết trồng cây… thiết thực, an toàn, tiết kiệm, tránh phô trương, hình thức, lãng phí, phù hợp với nếp sống văn hóa, truyền thống, phong tục, tập quán tốt đẹp của dân tộc. Các địa phương căn cứ vào khả năng, điều kiện, tình hình thực tiễn để quyết định việc tổ chức bắn pháo hoa chào mừng năm mới, bảo đảm an toàn, tiết kiệm, tạo không khí vui tươi, phấn khởi trong nhân dân.

Tăng cường công tác phòng, chống lãng phí, tiêu cực; không tổ chức thăm, chúc Tết cấp trên và lãnh đạo các cấp; không tổ chức đoàn của Trung ương thăm, chúc Tết cấp ủy, chính quyền các địa phương; nghiêm cấm việc biếu, tặng quà Tết cho lãnh đạo các cấp dưới mọi hình thức; không tham gia các hoạt động mê tín; cán bộ lãnh đạo các cấp chỉ được dự lễ chùa, lễ hội khi được phân công (trừ việc tham gia với danh nghĩa cá nhân); không sử dụng ngân sách nhà nước, phương tiện, tài sản công trái quy định cho hoạt động lễ hội, vui chơi... Thực hiện nghiêm quy định về chuẩn mực đạo đức cách mạng; trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên và những điều đảng viên không được làm, nhất là quy định về không điều khiển phương tiện giao thông khi đã sử dụng rượu, bia...

L.S

Xem nhẹ...

(Tiếp theo trang 1)

Mới đây nhất, cơ quan công an đã phải vào cuộc xử lý người đàn ông hành hung tài xế xe tải khi dừng đèn đỏ. Theo đó, Công an thành phố Đồng Xoài (Bình Phước) đã mời anh Bùi Văn Hoàng Anh (35 tuổi, ngụ huyện Phú Giáo, Bình Dương) lên làm việc để làm rõ vụ đánh tài xế xe tải khi dừng chờ đèn đỏ trên đường ĐT.741. Tại Cơ quan Công an, anh Hoàng Anh khai nhận, khoảng 16h ngày 15.12, anh cùng bạn lên thành phố Đồng Xoài để xem câu cá. Khi đi tới gần dốc Tà Bế thì có một xe tải chạy qua ép xe của anh. Do người bạn thắng gấp khiến anh Hoàng Anh bị văng lên ghế trên của xe, bị đau. Khi tới đèn xanh đèn đỏ, anh Hoàng Anh liền xuống xe, đánh tài xế xe tải. Cũng theo lời khai của anh Bùi Văn Hoàng Anh: Thời điểm đánh tài xế, anh đã có rượu trong người, vì vậy, khi tỉnh rượu đã nhận thấy mình sai. Liên quan đến vụ việc này, anh Nguyễn Văn C. (39 tuổi, ngụ huyện Bình Chánh, TP.HCM) nạn nhân bị anh Hoàng Anh đánh đang trên đường tới Bình Phước để làm việc với cơ quan chức năng. Còn trước đó, ngày 16.12, trên mạng xã hội lan truyền clip ghi lại cảnh một tài xế xe tải bị một người đàn ông đi trên xe bán tải đánh túi bụi khi dừng đèn đỏ. Sự việc được đăng tải trên mạng xã hội, gây bức xúc dư luận.

Cũng trong những ngày qua, nhiều vụ việc tương tự đã bị cơ quan chức năng tiến hành khởi tố vụ án, khởi tố bị can nhằm ngăn chặn hành vi côn đồ khi tham gia giao thông, đồng thời cảnh tỉnh đối với nhiều người khác. Tuy nhiên, dư luận cũng đặt ra câu hỏi, bên cạnh thói côn đồ, hung hãn, ý thức chấp hành pháp luật kém, không thích giải quyết sau va chạm giao thông bằng đối thoại của không ít người, thì còn có nguyên nhân nào khác. Phải chăng sự nhún nhường, "chín bỏ làm mười" trong khi tham gia điều khiển phương tiện giao thông đã, đang cạn dần đi, thay vào đó, chỉ cần va chạm, va quệt nhỏ liền tỏ thái độ sửng cồ? Chẳng nhẽ văn hóa trong giao thông đã đến mức báo động với sự xuất hiện liên tục cảnh "đấm đá" khi va chạm phương tiện với nhau?

Rồi phải chăng, sau một ngày làm việc căng thẳng, mệt mỏi với biết bao áp lực, lên xe ra về lại gặp cảnh đường sá ùn, tắc tứ bề, xe phải di chuyển chậm, còi xe inh ỏi làm đinh tai nhức óc đã khiến cho những ai đó không kiềm chế được thái độ, nên khi xảy ra va chạm dù nhẹ, cũng nhảy "cồ cồ", không cần biết cái gọi là nhường nhịn? Nguyên nhân nào dẫn đến hành vi bạo lực khi tham gia giao thông đều có phần đúng của nó, và sẽ bị pháp luật xử lý nghiêm, vì thế chúng ta khi tham gia giao thông, ngoài việc nắm vững kỹ năng, hiểu biết quy định của pháp luật, tôn trọng người khác với thái độ nhường nhịn, thì cũng cần biết kiềm chế cảm xúc cá nhân.

Theo nhiều chuyên gia, kiềm chế cảm xúc cá nhân khi tham gia giao thông sẽ góp phần đảm bảo an toàn tính mạng cho mình và người khác (bởi trong người chứa đựng sự bức xúc, nóng nảy do ngoại cảnh tác động sẽ ảnh hưởng đến tâm lý và sự phản xạ). Thế nhưng nhiều người lại coi nhẹ điều này. Kiềm chế cảm xúc khi tham gia giao thông cũng chính là có ý thức về văn hóa trong giao thông. ■

Khai mạc Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam

Sáng qua 17.12, Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam lần thứ IX, nhiệm kỳ 2024-2029 chính thức khai mạc tại Trung tâm Hội nghị quốc gia, Hà Nội, với sự tham dự của 980 đại biểu đại diện cho gần 21 triệu hội viên, thanh niên Việt Nam. Đây là những cán bộ, hội viên, thanh niên tiêu biểu trên các lĩnh vực trong và ngoài nước với đa dạng thành phần, dân tộc, tôn giáo. Trong đó, có 609 đại biểu nam (tỷ lệ 62,14% và 371 đại biểu nữ, tỷ lệ 37,86%); có 196 đại biểu là người dân tộc thiểu số, chiếm 20%; có 119 đại biểu thuộc các tôn giáo, chiếm 12,1%...

Đại hội tiến hành tổng kết, đánh giá công tác Hội và phong trào thanh niên nhiệm kỳ VIII; xây dựng mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp công tác Hội và phong trào thanh niên nhiệm kỳ IX (2024-2029); báo cáo về việc sửa đổi, bổ sung Điều lệ Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam; hiệp thương chọn cử Ủy ban Trung ương Hội và Ủy ban Kiểm tra Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam khóa IX. Khẩu hiệu hành động của Đại hội là "Thanh niên Việt Nam Yêu nước - Khát vọng - Đoàn kết - Tiên phong - Sáng tạo - Tự tin bước vào kỷ nguyên mới". Tiêu đề của dự thảo Báo cáo trình tại Đại hội là: "Xây dựng thế hệ thanh niên có lý tưởng cách mạng, giàu lòng yêu nước, ý chí tự lực, tự cường, khát vọng, cống hiến, đoàn kết, tự tin bước vào kỷ nguyên mới".

Đại hội lần này sẽ dành thời gian đánh giá khách quan, trung thực, toàn diện việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam lần thứ VIII, nhiệm kỳ 2019-2024 trên các mặt công tác; nhận định sự chuyển biến trong các mặt công tác của Hội, tác động từ các hoạt động Hội đến các đối tượng thanh niên; nêu bật những mô hình mới, cách làm hay; phân tích hạn chế trên từng mặt công tác. Phiên trọng thể Đại hội sẽ diễn ra sáng 18.12, dự kiến có sự tham dự của các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước.

V.D

Nguyên nhân dừng tổ chức Ngày hội văn hóa dân tộc Chăm năm 2024

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Ninh Thuận Nguyễn Long Biên cho biết, căn cứ đề nghị của UBND tỉnh, ngày 16.12, Bộ VHTTDL đã thống nhất và quyết định dừng tổ chức Ngày hội văn hóa dân tộc Chăm lần thứ VI tại tỉnh năm 2024. UBND tỉnh này cho hay, Ngày hội văn hóa dân tộc Chăm lần thứ VI tại tỉnh Ninh Thuận sẽ được tổ chức trong 4 ngày (từ 19 - 22.12), với sự tham gia của 9 tỉnh, thành phố. Tuy nhiên, công tác chuẩn bị tổ chức Ngày hội chưa được chu đáo, đã để xảy ra một số sai sót trong việc triển khai thủ tục đấu thầu gói thầu cung cấp dịch vụ lắp đặt trang thiết bị, hệ thống âm thanh, ánh sáng và thực hiện chương trình nghệ thuật khai mạc, bế mạc ngày hội.

Theo UBND tỉnh, để thực hiện lại quy trình lựa chọn nhà thầu bằng hình thức đấu thầu qua mạng đối với các gói thầu nói trên đòi hỏi mất nhiều thời gian. Bên cạnh đó, công tác vận động xã hội hóa kinh phí tổ chức sự kiện gặp nhiều khó khăn. Hơn nữa, các tỉnh, thành phố tham gia Ngày hội cũng bày tỏ gặp khó khăn trong việc huy động đội ngũ tham gia biểu diễn cho sự kiện; đồng thời, các địa phương cũng đang gấp rút tập trung sắp xếp tinh gọn bộ máy. Với lý do đó, UBND tỉnh Ninh Thuận đã có công văn số 5846/UBND-VXNV ngày 11.12 gửi Bộ VHTTDL xem xét, chia sẻ và chấp thuận điều chỉnh thời gian tổ chức Ngày hội văn hóa dân tộc Chăm lần thứ VI tại tỉnh Ninh Thuận vào quý I.2025.

B.N

Không nắm bắt được cơ hội phát triển sẽ tụt hậu xa hơn so với thế giới

Hôm qua 17.12 tại Hà Nội, Đảng ủy Công an Trung ương tổ chức Hội nghị đánh giá kết quả, kiểm điểm lại việc lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị năm 2024; đề ra phương hướng, nhiệm vụ năm 2025.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị Ảnh: TTXVN

Tổng Bí thư Tô Lâm, Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy Công an Trung ương dự và phát biểu chỉ đạo. Các Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Thường vụ Đảng ủy Công an Trung ương: Chủ tịch nước Lương Cường, Thủ tướng Phạm Minh Chính cùng dự và phát biểu chỉ đạo.

Phát biểu tại Hội nghị, Tổng Bí thư Tô Lâm, Chủ tịch nước Lương Cường, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính ghi nhận, đánh giá cao sự nỗ lực, cố gắng, tinh thần gương mẫu, đi đầu và những kết quả đạt được của Đảng ủy Công an Trung ương, Bộ Công an trong năm 2024. Trao đổi tại Hội nghị, Tổng Bí thư Tô Lâm điểm lại, ghi nhận những kết quả nổi bật trong năm 2024, đồng thời lưu ý, nhấn mạnh các nội dung cần tập trung trong lãnh đạo, chỉ đạo trong thời gian tới.

Đặt vấn đề "Công an phải làm gì trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc", từ đó, Tổng Bí thư nhấn mạnh, Công an phải thấm nhuần và thực hiện cho bằng được lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Công an phải có kế hoạch. Công an không thể đi sau công nghiệp, nông nghiệp, thương nghiệp, giao thông vận tải. Tốt nhất là Công an đi bước trước". Theo đó, Công an phải tiếp tục gương mẫu đi đầu trong thực hiện các chủ trương của Đảng, trước hết là gương mẫu, đi đầu trong thực hiện Nghị quyết của Bộ Chính trị về chuyển đổi số quốc gia; về phòng, chống lãng phí; về chống ô nhiễm môi trường; tiếp tục thực hiện cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy, cung cấp thực tiễn để cả hệ thống chính trị tham khảo…

Bên cạnh đó, Tổng Bí thư yêu cầu đổi mới mạnh mẽ tư duy bảo vệ an ninh quốc gia, từ đó đổi mới mạnh mẽ công tác nắm tình hình, tham mưu chiến lược với Đảng, Nhà nước và triển khai các biện pháp bảo vệ an ninh, trật tự theo hướng: Bảo vệ an ninh quốc gia không chỉ là bảo vệ vững chắc an ninh Tổ quốc từ sớm, từ xa, giữ nước từ khi nước chưa nguy; cao hơn, phải tranh thủ tối đa thời cơ, biến thách thức thành cơ hội cho phát triển đất nước, không ngừng củng cố tiềm lực quốc phòng, an ninh. "Bảo đảm an ninh, trật tự phải góp phần mở rộng không gian phát triển, thúc đẩy mạnh mẽ các hoạt động đầu tư, sản xuất kinh doanh; tạo thuận lợi cao nhất cho mọi hoạt động bình thường trong khuôn khổ pháp luật, đóng góp xây dựng đất nước, nâng cao đời sống của nhân dân cho các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp, doanh nhân trong và ngoài nước", Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh.

Bên cạnh nắm tình hình, tham mưu chiến lược với Đảng, Nhà nước những vấn đề an ninh truyền thống, phi truyền thống, tập trung nắm, tham mưu về cơ hội phát triển, đẩy lùi nguy cơ tụt hậu, về công nghệ chiến lược, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, tăng cường đóng góp của Việt Nam với hòa bình ở khu vực và trên thế giới, Tổng Bí thư yêu cầu lực lượng Công an nhân dân tiếp tục làm tốt công tác tham mưu chiến lược với Đảng, Nhà nước; giữ vững an ninh quốc gia, tuyệt đối không để bị động bất ngờ trong mọi tình huống; tạo chuyển biến tích cực về trật tự, an toàn xã hội. Lực lượng Công an nhân dân phải dành toàn tâm, toàn lực, bảo vệ tuyệt đối an ninh, an toàn đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội lần thứ XIV của Đảng, trọng tâm là bảo vệ nhân sự và văn kiện; tổ chức tốt đại hội đảng bộ các cấp trong Công an nhân dân và chuẩn bị tốt nhất Đại hội Đảng bộ Công an Trung ương lần thứ VIII, nhiệm kỳ 2025-2030.

Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, đất nước ta đang đứng trước thời cơ, vận hội mới; bên cạnh thuận lợi là cơ bản, đan xen nhiều khó khăn, phức tạp, việc không nắm bắt được cơ hội phát triển, đồng nghĩa với tụt hậu xa hơn so với bạn bè thế giới, bỏ lỡ thời điểm "then chốt" lịch sử bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Những nhiệm vụ trọng tâm của Đảng ủy Công an Trung ương đề ra trong năm 2025 và những năm tiếp theo đòi hỏi phải có quyết tâm chính trị cao, phương pháp làm việc khoa học. Tổng Bí thư Tô Lâm tin tưởng chắc chắn, với truyền thống đoàn kết, ý chí, bản lĩnh vững vàng và tinh thần dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, Đảng ủy Công an Trung ương, toàn lực lượng Công an nhân dân nhất định sẽ hoàn thành xuất sắc chương trình công tác năm 2025; thi đua lập nhiều thành tích, chiến công chào mừng các ngày lễ, kỷ niệm lớn của đất nước trong năm 2025 và 80 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân Việt Nam.

P.V (tổng hợp)

Mong có nhiều cuộc hội ngộ

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY - NGỌC HÀ**

Ngày hội Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024 do Bộ VHTTDL và UBND tỉnh Quảng Trị tổ chức vừa khép lại, nhưng dư âm vẫn còn đọng lại trong lòng nhiều nghệ nhân. Kỳ vọng rằng, những cuộc hội ngộ của đồng bào các dân tộc anh em sẽ tiếp tục diễn ra để đưa văn hóa đặc sắc của nhiều vùng miền lan tỏa sâu rộng hơn nữa.

Theo Ban Tổ chức, các đoàn tham dự đã có sự đầu tư, chuẩn bị kỹ lưỡng cho các hoạt động văn hóa nghệ thuật, mang đến liên hoan văn nghệ quần chúng 64 tiết mục đặc sắc được dàn dựng công phu, bài bản. Hình thức biểu diễn của các tiết mục đa dạng nhiều màu sắc, phản ánh đúng nét văn hóa đặc trưng vùng miền; chuyển tải những thông điệp sâu sắc về tình yêu quê hương đất nước, lòng kính yêu Đảng, yêu Bác Hồ, sự đoàn kết trong cộng đồng các dân tộc, tình làng nghĩa xóm. Cùng với đó, các hoạt động như trình diễn trích đoạn lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa truyền thống dân tộc địa phương; trưng bày giới thiệu, quảng bá văn hóa truyền thống địa phương; trưng bày, chế biến và giới thiệu ẩm thực; hoạt động du lịch; thi đấu các môn thể thao truyền thống… cũng đã được các đoàn tham gia nhiệt tình, tạo nên không gian văn hóa đặc sắc của các dân tộc trên đất nước Việt Nam.

Bà Nguyễn Thị Hải Nhung, Vụ trưởng Vụ Văn hóa dân tộc (Bộ VHTTDL), Phó trưởng Ban Tổ chức Ngày hội Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024, khẳng định: Ngày hội diễn ra theo đúng kế hoạch, đảm bảo an toàn về mọi phương diện, tạo được không khí phấn khởi đoàn kết, khơi gợi lòng tự hào về các giá trị văn hóa truyền thống để đồng bào các dân tộc nâng cao nhận thức, ý thức và sự hiểu biết để giữ gìn di sản văn hóa quý báu của dân tộc mình. Ông Hoàng Nam, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Trị cũng kỳ vọng rằng, sau Ngày hội lần này, tinh thần đoàn kết, giao lưu học hỏi giữa các dân tộc, giữa các tỉnh, thành phố sẽ tiếp tục được duy trì và phát triển. Các đơn vị sẽ tiếp tục được gặp nhau trong các Ngày hội được tổ chức tại các địa phương khác để tiếp tục lan tỏa những giá trị tinh hoa trong văn hóa cộng đồng của các dân tộc Việt Nam.

Đại diện Vụ Văn hóa dân tộc trao Bằng khen của Bộ trưởng Bộ VHTTDL cho các tập thể có thành tích xuất sắc trong công tác tổ chức Ngày hội

Ban Tổ chức Ngày hội Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024 đã trao nhiều giải thưởng cho các đơn vị theo những nội dung hoạt động. Trong đó, các hoạt động về văn hóa - du lịch có 47 giải A, 53 giải B và 37 giải C. Hoạt động thi đấu thể thao, Ban Tổ chức đã trao giải Nhất toàn đoàn cho đoàn Đắk Lắk cùng 3 giải Nhì, 5 giải Ba và 3 giải Khuyến khích. Dịp này, Bộ trưởng Bộ VHTTDL đã tặng Bằng khen cho 22 tập thể và 7 cá nhân có nhiều thành tích xuất sắc trong công tác tổ chức Ngày hội Văn hóa các dân tộc Việt Nam năm 2024. UBND tỉnh Quảng Trị cũng đã có quyết định tặng Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh cho 5 tập thể và 7 cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác tổ chức Ngày hội. ■

HỢP TÁC CÔNG - TƯ LĨNH VỰC VĂN HÓA TẠI VIỆT NAM:

Đối mặt với nhiều "điểm nghẽn"

● **THÙY TRANG**

Tại Hội thảo khoa học "Hợp tác công - tư trong phát triển văn hóa" do Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam và Viện Nghiên cứu phát triển TP.HCM vừa tổ chức tại TP.HCM, nhiều chuyên gia, nhà quản lý và các bên liên quan đã chỉ ra nhiều rào cản trong hợp tác công - tư (Public-Private Partnership - PPP) lĩnh vực văn hóa tại Việt Nam.

Theo PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam, trong bối cảnh Việt Nam đang phát triển, văn hóa luôn giữ vị trí quan trọng, vừa là động lực vừa là mục tiêu của sự phát triển bền vững. Đảng và Nhà nước đã chủ trương gắn kết tăng trưởng kinh tế với phát triển văn hóa, coi văn hóa ngang tầm với các lĩnh vực kinh tế, chính trị và xã hội.

Chính sách và đầu tư cho lĩnh vực văn hóa chưa đồng bộ

Tuy nhiên, thực tế cho thấy cơ chế, chính sách và đầu tư cho văn hóa chưa đồng bộ, một phần là do nguồn lực công còn hạn chế, phần khác chưa tận dụng hiệu quả khu vực tư nhân trong việc đầu tư phát triển văn hóa. Việc thúc đẩy hợp tác công - tư được kỳ vọng sẽ tạo ra giá trị văn hóa mới, phát triển công nghiệp văn hóa và bảo tồn di sản văn hóa quốc gia.

PGS.TS Nguyễn Văn Thanh Long, Đại học Quốc tế RMIT Việt Nam chia sẻ, với tầm nhìn phát triển đất nước dựa trên văn hóa dân tộc làm yếu tố chủ đạo, Bộ VHTTDL đã đệ trình phương án đề xuất đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035, và rất vui mừng khi đã được Quốc hội thông qua. Chương trình hướng đến đưa văn hóa thành yếu tố quan trọng của nền kinh tế, phát triển nguồn nhân lực văn hóa chất lượng cao và tăng cường hội nhập quốc tế. Tuy nhiên, đầu tư cho văn hóa cần nguồn lực lớn, trong khi ngân sách nhà nước còn hạn chế, vì vậy PPP là giải pháp huy động nguồn lực xã hội hiệu quả. Mặc dù PPP đã thành công ở các dự án hạ tầng, trong khi các dự án PPP văn hóa tại Việt Nam còn hạn chế do thiếu khung pháp lý.

Tương tự, ông Nguyễn Tiến Hưng, Tổng Giám đốc Công ty CP phim Giải Phóng bày tỏ: Mô hình hợp tác công - tư trong điện ảnh gặp nhiều khó khăn về khung pháp lý và quản lý. Số lượng phim hợp tác công - tư còn ít, do thủ tục hành chính và tài chính phức tạp, đặc biệt từ năm 2015 khi vấn đề đấu thầu xuất hiện. Luật Điện ảnh 2006 yêu cầu sản xuất phim đặt hàng tuân thủ Luật Đấu thầu nhưng việc ban hành thông tư hướng dẫn gặp khó khăn, dẫn đến thiếu phim Nhà nước đặt hàng từ 2015 đến 2017. Mãi đến cuối 2018, Chính phủ mới cho phép cơ chế tạm thời, giúp có kinh phí cho phim đặt hàng. "Mặc dù phim Việt Nam có cơ hội cạnh tranh qua kỹ thuật số và nền tảng trực tuyến, nhưng cần đầu tư cơ sở hạ tầng ngành phim. Việt Nam nên sản xuất phim mang bản sắc văn hóa để kết nối với du lịch. Luật Điện ảnh mới sẽ thúc đẩy PPP, nhưng cần chính sách cụ thể để thu hút đầu tư và phát triển ngành", ông Hưng nói.

Theo ông Đỗ Quang Minh, Vụ Kế hoạch Tài chính (Bộ VHTTDL), ban đầu Luật PPP không áp dụng cho lĩnh vực văn hóa, nhưng sau đó đã thí điểm tại TP.HCM theo Nghị quyết 98/2023/QH15 của Quốc hội. Mới đây, tại kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV (tháng 11.2024), Quốc hội đã thông qua sửa đổi, bổ sung các luật, trong đó xóa bỏ hạn chế về lĩnh vực đầu tư và mức vốn tối thiểu tại Luật PPP, nghĩa là lĩnh vực văn hóa có thể áp dụng PPP trên phạm vi cả nước. Các dự án PPP trong văn hóa có thể bao gồm công trình văn hóa công cộng như bảo tàng, nhà hát, di tích lịch sử, cơ sở hạ tầng du lịch văn hóa, hạ tầng văn hóa số và công nghiệp sáng tạo. Tuy nhiên, hiện PPP trong văn hóa mới chỉ được triển khai thí điểm tại bốn tỉnh, thành, và TP.HCM là địa phương duy nhất có danh mục kêu gọi đầu tư cho 6 dự án văn hóa.

"Việc triển khai PPP trong văn hóa vẫn đối mặt với một số thách thức như khung pháp lý chưa hoàn thiện; các dự án văn hóa có khả năng sinh lợi thấp; thiếu kinh nghiệm từ cả Nhà nước và nhà đầu tư; rủi ro thay đổi chính sách, và các khó khăn truyền thống như quỹ đất không phù hợp và tính không chắc chắn của hoạt động văn hóa. Dự kiến, Nghị định quy định chi tiết về PPP trong văn hóa sẽ được ban hành vào năm 2025", ông Minh cho biết.

> *"Việc triển khai PPP trong văn hóa vẫn đối mặt với một số thách thức như khung pháp lý chưa hoàn thiện; các dự án văn hóa có khả năng sinh lợi thấp; thiếu kinh nghiệm từ cả Nhà nước và nhà đầu tư; rủi ro thay đổi chính sách, và các khó khăn truyền thống như quỹ đất không phù hợp và tính không chắc chắn của hoạt động văn hóa. Dự kiến, Nghị định quy định chi tiết về PPP trong văn hóa sẽ được ban hành vào năm 2025."*
>
> **(Ông ĐỖ QUANG MINH, Vụ Kế hoạch Tài chính - Bộ VHTTDL)**

Có thể thực hiện dưới nhiều hình thức khác nhau

Theo ông Nguyễn Tiến Hưng, Luật Điện ảnh 2022 chưa có quy định chuyên sâu về PPP trong lĩnh vực này, cần có quy định cụ thể để thúc đẩy các dự án. Nhà nước nên miễn thuế hoặc trợ cấp tài chính cho các phim lịch sử, chiến tranh cách mạng và thiếu nhi, đồng thời xây dựng quỹ đầu tư phát triển văn hóa công - tư. Bên cạnh đó, cần đào tạo nhân lực quản lý và đảm bảo giám sát minh bạch. Chính phủ cần quy định rõ quyền lợi giữa nhà nước, nhà sản xuất và nhà phát hành phim, và thúc đẩy quảng bá qua truyền thông và nền tảng số. Đầu tư vào trường quay chất lượng cao và thiết bị hiện đại để nâng cao sản xuất, khuyến khích sáng tạo và đa dạng hóa thể loại phim, đặc biệt là phim lịch sử, văn hóa…

TS Tom Fleming, Giám đốc Công ty tư vấn và nghiên cứu kinh tế sáng tạo và văn hóa (Vương quốc Anh), chia sẻ về các mô hình sáng tạo, mô hình đầu tư văn hóa và dự án tài trợ hiệu quả trên thế giới, từ đó rút ra những bài học cho Việt Nam. Ông nhấn mạnh rằng, cả khu vực tư và công đều hướng đến những mục tiêu chung như tạo việc làm, thúc đẩy giao lưu văn hóa, phát triển du lịch và nâng cao quyền tiếp cận nghệ thuật cho công chúng. PPP giúp cân bằng giữa tính bền vững kinh tế của khu vực tư nhân và lợi ích công cộng của sự phong phú văn hóa, nghệ thuật. "Cần nhận diện những vấn đề cốt lõi chung và đồng thuận về các giá trị chung. Chính sách khuyến khích thúc đẩy hợp tác không chỉ xoay quanh yếu tố tài chính mà còn cần sự cởi mở về những mục tiêu và mong muốn trong quá trình hợp tác và đầu tư. Nghệ thuật cần được nhìn nhận như một chất xúc tác quan trọng để tạo ra tương lai tốt đẹp hơn", TS Tom Fleming bày tỏ.

Theo PGS.TS Nguyễn Văn Thanh Long, để thúc đẩy PPP trong phát triển văn hóa, cần hoàn thiện cơ chế và chính sách đầu tư hấp dẫn, ban hành các văn bản pháp luật cụ thể triển khai Luật PPP. Nhà nước cần xác định các lĩnh vực trọng điểm, khuyến khích doanh nghiệp tư nhân đầu tư, xây dựng chính sách ưu đãi, đơn giản hóa thủ tục và bảo đảm quyền lợi doanh nghiệp. Đồng thời, nâng cao năng lực quản lý, xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách, tránh tư duy nhiệm kỳ và lợi ích nhóm. Cần nâng cao nhận thức cộng đồng về vai trò của văn hóa và PPP, khuyến khích giám sát và đóng góp ý kiến vào các dự án. Ông Đỗ Quang Minh cho rằng, PPP trong văn hóa cấp địa phương cần tập trung vào hai hướng chính. Thứ nhất, hoàn thiện thể chế và chính sách, bao gồm phối hợp với các Bộ, ngành Trung ương để sửa đổi các văn bản pháp luật liên quan đến hợp tác công - tư, đồng thời xây dựng chính sách ưu đãi đầu tư cho các dự án PPP văn hóa. Cạnh đó, triển khai PPP thông qua xây dựng các dự án văn hóa phù hợp với cơ sở vật chất và mục tiêu địa phương, ưu tiên các hình thức như O&M, liên doanh, liên kết, và hợp đồng BOT, BT cho các công trình văn hóa. Cần hỗ trợ các tổ chức văn hóa tư nhân và xây dựng cơ chế rõ ràng về nguồn kinh phí.

"PPP không chỉ giảm gánh nặng tài chính mà còn trao quyền cho khu vực tư nhân trong phát triển các sản phẩm, dịch vụ văn hóa bền vững", ông Minh nhấn mạnh. ■

Trung tâm Văn hóa TP.HCM tại số 97 Nguyễn Thị Minh Khai, phường Bến Thành, quận 1, là một trong 5 dự án có tính khả thi cao sẽ ưu tiên thực hiện trước theo PPP

Báo chí phải đấu tranh mạnh mẽ với các rào cản, trì trệ

Bài, ảnh: LÊ HOÀN

Ban Tuyên giáo Trung ương vừa tổ chức Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác tham mưu cấp ủy xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức và các lĩnh vực tuyên giáo năm 2024, triển khai nhiệm vụ năm 2025; Hội nghị Báo chí toàn quốc tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ năm 2025, tại TP Cần Thơ.

Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác tham mưu cấp ủy xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức và các lĩnh vực tuyên giáo năm 2024; triển khai nhiệm vụ năm 2025

Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Trần Cẩm Tú đã biểu dương, chúc mừng những kết quả đạt được của toàn ngành Tuyên giáo trong năm 2024.

Khơi dậy mạnh mẽ hào khí dân tộc, khát vọng phát triển đất nước

Theo đó, ông Trần Cẩm Tú đề nghị ngành Tuyên giáo bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư và cấp ủy, đổi mới mạnh mẽ tư duy, phương thức để thực hiện tốt những nhiệm vụ đã được đề ra, tập trung vào những nội dung lớn, cụ thể: Tập trung tham mưu cấp ủy các cấp lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt công tác chính trị tư tưởng; công tác tuyên truyền, định hướng dư luận xã hội, tạo sự thống nhất cao trong Đảng và toàn hệ thống chính trị, sự đồng thuận trong nhân dân về chủ trương, mục đích, yêu cầu, nhiệm vụ tinh gọn tổ chức bộ máy hệ thống chính trị trong tình hình mới.

Bên cạnh đó, Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú đề nghị ngành Tuyên giáo chỉ đạo, định hướng thông tin, tuyên truyền thường xuyên, liên tục, có hiệu quả, tạo nên đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng để tổ chức thành công Đại hội đảng bộ các cấp và Đại hội XIV của Đảng; chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan, sớm tham mưu Bộ Chính trị, Ban Bí thư và các cấp ủy tổ chức đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong toàn Đảng, từ chi bộ tới Trung ương về những quan điểm, nội dung cơ bản, định hướng chiến lược về kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam nhằm tạo sự thống nhất cao về nhận thức trong toàn Đảng, toàn dân, toàn quân; khơi dậy mạnh mẽ hào khí dân tộc, tinh thần tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc, khả năng sáng tạo, khát vọng phát triển để xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc, thịnh vượng. Tập trung tham mưu Bộ Chính trị, Ban Bí thư và các cấp ủy lãnh đạo, chỉ đạo hiệu quả các lĩnh vực văn hóa, văn nghệ, khoa học, công nghệ, giáo dục, đào tạo, môi trường, dân số, chăm sóc sức khỏe nhân dân, an sinh xã hội… để chăm lo, nâng cao đời sống vật chất, văn hóa, tinh thần cho nhân dân, nhất là vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số…

Phát biểu tại Hội nghị, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa yêu cầu ngành Tuyên giáo bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của BCH Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, của các cấp ủy, của Tổng Bí thư Tô Lâm trong buổi làm việc với Ban Tuyên giáo Trung ương, của Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú tại Hội nghị, cũng như các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đã đề ra trong Báo cáo, khẩn trương xây dựng chương trình, kế hoạch công tác cụ thể, khoa học và triển khai thực hiện tích cực, quyết liệt, sáng tạo ngay từ đầu năm 2025.

Thường trực Ban Bí thư, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Trần Cẩm Tú phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị

Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương đề nghị các Bí thư, thường trực các Tỉnh ủy, Thành ủy quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức, gắn với công tác tổ chức và cán bộ; xác định rõ công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức có vai trò rất quan trọng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng; tập trung cao độ chỉ đạo công tác tuyên truyền, định hướng dư luận, tạo sự thống nhất cao trong Đảng và toàn hệ thống chính trị, sự đồng thuận trong nhân dân về các chủ trương, yêu cầu, nhiệm vụ lớn, cấp bách của Đảng, nhà nước trong năm 2025, nhất là về cuộc cách mạng về sắp xếp, tổ chức bộ máy "tinh, gọn, mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả"; về đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội lần thứ XIV của Đảng; tuyên truyền sự chỉ đạo, lãnh đạo của Đảng, sự điều hành, quản lý của nhà nước triển khai thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội trong năm 2025.

Mặt khác, các Bí thư, thường trực các Tỉnh ủy, Thành ủy kịp thời dự báo những vấn đề tư tưởng, dư luận xã hội có thể nảy sinh để chủ động làm tốt công tác tư tưởng, công tác tuyên truyền, định hướng dư luận xã hội; tiếp tục thực hiện thật tốt công tác tham mưu trên lĩnh vực báo chí, xuất bản, văn hóa, văn nghệ, khoa học, công nghệ, giáo dục, đào tạo, môi trường, dân số, chăm sóc sức khỏe nhân dân, an sinh xã hội; khẩn trương kiện toàn, sắp xếp, sáp nhập tổ chức bộ máy của Ban Dân vận và Ban Tuyên giáo, xác định tên gọi, xây dựng chức năng, nhiệm vụ, quy chế làm việc trình Bộ Chính trị và cấp ủy ban hành Quyết định để triển khai quyết liệt, hiệu quả từ đầu năm 2025; thực hiện đồng bộ việc tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với đào tạo, bồi dưỡng, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực ngang tầm nhiệm vụ; có cơ chế hữu hiệu sàng lọc, đưa ra khỏi vị trí công tác đối với những người không đủ phẩm chất, năng lực, uy tín; có chính sách thu hút, sử dụng đối với người có năng lực nổi trội; thực hiện tốt chế độ, chính sách đối với cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động bị ảnh hưởng do sắp xếp lại tổ chức, bộ máy…

Xác định mục tiêu, phương hướng phát triển sau dấu mốc 100 năm

Tại Hội nghị Báo chí toàn quốc 2024, các đại biểu đã trao đổi thẳng thắn về thành tích, kết quả cũng như những tồn tại, hạn chế, những vấn đề đặt ra đối với báo chí khi chạm tới dấu mốc 100 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam.

Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa nhấn mạnh, năm 2025 là năm cuối cùng thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, năm diễn ra Đại hội Đảng các cấp hướng tới Đại hội lần thứ XIV, năm với rất nhiều sự kiện trọng đại, ngày lễ kỷ niệm lớn của đất nước. Riêng với những người làm báo, năm 2025 còn là một năm đặc biệt ý nghĩa, một dấu mốc vô cùng quan trọng: Kỷ niệm 100 năm Báo chí cách mạng Việt Nam.

Để thực hiện tốt sứ mệnh, thực hiện thành công mục tiêu "Xây dựng nền báo chí, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại", ông Nguyễn Trọng Nghĩa đề nghị các cơ quan báo chí cần tiếp tục tuyên truyền sâu sắc, toàn diện, kịp thời các chỉ thị, nghị quyết, chính sách của Đảng và Nhà nước, đặc biệt là tư tưởng chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm về kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam. Báo chí phải góp phần kiến tạo không gian phát triển mới, phải cổ vũ, tạo ra phong trào thi đua sáng tạo, đấu tranh mạnh mẽ với các rào cản, trì trệ, góp phần cùng Đảng, Nhà nước và nhân dân tạo nền tảng vững chắc để đưa đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới.

Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương khẳng định, đây là dịp để những người làm công tác báo chí cùng nhau ôn lại truyền thống vẻ vang, những đóng góp quan trọng, to lớn, sứ mệnh cao cả của báo chí cách mạng Việt Nam. Là dịp để cổ vũ, động viên, biểu dương, tôn vinh và tri ân những thế hệ người làm báo, các cơ quan báo chí có thành tích tiêu biểu, xuất sắc, bồi dưỡng, giáo dục niềm tự hào, lòng yêu nghề đối với những người làm báo hôm nay. Đây cũng là dịp để các cơ quan báo chí, người làm báo cả nước nghiên cứu, xác định các mục tiêu, phương hướng phát triển của báo chí cách mạng Việt Nam sau dấu mốc 100 năm. Các hoạt động kỷ niệm cần được tổ chức trang trọng, ấn tượng, thiết thực, tạo sự lan tỏa mạnh mẽ trong xã hội.

Tại Hội nghị, Ban Tuyên giáo Trung ương đã trao Bằng khen tặng 31 cơ quan, đơn vị có thành tích xuất sắc trong công tác báo chí năm 2024; Bộ TT&TT trao tặng Giấy chứng nhận đạt mức xuất sắc về trưởng thành chuyển đổi số báo chí năm 2024 cho 28 cơ quan báo chí. ■

QUẢNG TRỊ:

Tận dụng lợi thế ẩm thực để du lịch vươn xa

ANH ĐÀO

Quảng Trị, vùng đất anh hùng, nơi giao thoa giữa hai miền Bắc - Nam, không chỉ mang trong mình những trang sử hào hùng, những di sản văn hóa, lịch sử độc đáo mà còn sở hữu một nền ẩm thực đậm đà bản sắc.

Lễ hội văn hóa, ẩm thực Việt Nam tại Quảng Trị năm 2023

Món ăn nhớ lâu

Những món ăn nơi đây không chỉ đơn thuần là thức ăn, mà còn là biểu tượng văn hóa, chứa đựng những câu chuyện về con người và thiên nhiên. Những món ăn gắn bó với nét văn hóa của từng tên làng, tên đất và là niềm tự hào của người dân Quảng Trị mà không phải vùng quê nào cũng có được. Từ cháo cá Vạc giường, bún hến Mai Xá, bánh ướt Phương Lang, tép nhảy Bàu Trạng, đến thịt trâu lá trơng… mỗi món ăn đều như một mảnh ghép hoàn thiện bức tranh ẩm thực Quảng Trị, níu giữ bước chân của biết bao du khách.

Trở về từ chuyến khảo sát sản phẩm du lịch Quảng Trị mới đây để xây dựng các sản phẩm mới trong năm 2025, bà Phạm Hồng Thu, Công ty CP ĐTTM và Du lịch Đức Minh (Hà Nội) cho biết: "Quảng Trị có rất nhiều món ăn độc đáo như: Cháo cá Vạc giường, bún hến Mai Xá, tép nhảy Bàu Trạng, bánh ướt Phương Lang, thịt trâu lá trơng… Những món ăn này thể hiện hồn quê của mảnh đất Quảng Trị và cũng là nét tinh tế, đặc sắc của văn hóa ẩm thực Quảng Trị".

Cháo cá Vạc giường là món ăn giản dị nhưng mang đậm hương vị đồng quê và là một lựa chọn không thể bỏ qua khi đến Quảng Trị. Được chế biến từ loại cá lóc đồng to, tươi ngon, chắc thịt, nấu với sợi bột gạo, bột mì hoặc bột lọc. Bát cháo cá nóng hổi, rắc hành lá và tiêu xay lên trên, hương vị đậm đà. Vị ngọt tự nhiên của cá hòa quyện cùng cháo đã chinh phục biết bao thực khách.

Mang đậm hương vị của sông nước, món bún hến Mai Xá (huyện Gio Linh) đặc biệt bởi sự giản dị và mộc mạc trong cách chế biến, như chính tấm lòng chân chất của người dân nơi đây. Mai Xá là một ngôi làng ven sông, nổi tiếng với món bún hến thơm ngon. Hến hoặc chắt chắt được chế biến cẩn thận, giữ lại vị ngọt tự nhiên, kết hợp cùng nước dùng đậm đà, bún tươi và rau sống, kèm nước mắm ớt tươi, gừng cay xay nhuyễn. Món ăn này của Quảng Trị được lọt vào top 100 món ăn, đặc sản tiêu biểu của Việt Nam năm 2020-2021.

Rau liệt Gio An

Món bánh ướt Phương Lang là đặc sản của làng Phương Lang, xã Hải Ba, huyện Hải Lăng lại mang hương vị của làng quê yên bình. Món bánh ướt ở đây được làm thủ công từ gạo quê xay mịn, tráng lên hơi nước sôi, tạo nên từng lớp bánh mỏng, mềm mịn và thơm lừng. Người dân thường ăn bánh ướt cùng với thịt heo luộc hoặc nướng, rau sống và nước mắm ớt đậm vị. Cái dẻo thơm của bánh kết hợp với vị đậm đà của thịt và nước mắm tạo nên một món ăn làm say lòng người.

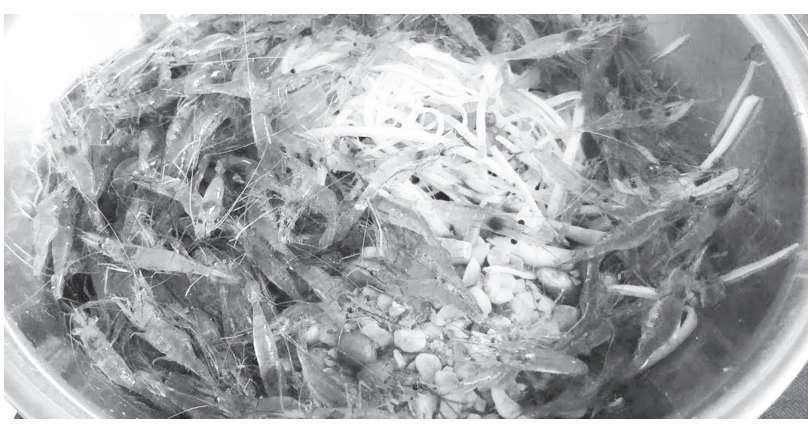

Thịt trâu lá trơng

Tép nhảy Bàu Trạng lại giống như một "điệu múa" của đồng quê, là món ăn độc đáo, phản ánh rõ nét sự gắn bó giữa con người Quảng Trị và thiên nhiên. Những con tép nhỏ, tươi rói, còn bật nhảy tanh tách, mới được bắt từ Bàu Trạng - một nhánh nhỏ trong khu vực Bàu Thủy Ứ rộng lớn, nổi tiếng ở vùng này, thuộc xã Vĩnh Tú, huyện Vĩnh Linh. Tép còn tươi sống, ngâm nước muối khoảng 10 phút, trộn với rau thơm, ngò tây, xoài xanh, tiêu xanh, ớt tỏi, gia vị, nước cốt chanh. Độ tươi ngọt của tép cùng cảm giác thú vị khi thưởng thức chúng vừa "nhảy", khiến món ăn trở thành trải nghiệm khó quên đối với du khách. Món ăn này được Tổ chức kỷ lục Việt Nam công bố trong top 100 món ăn đặc sản và top 100 quà tặng nổi bật của 63 tỉnh, thành Việt Nam lần thứ V năm 2021-2022.

Bún hến Mai Xá

Tép nhảy Bàu Trạng

Đặc sản đậm chất núi rừng ở Quảng Trị là món thịt trâu lá trơng, món ăn gắn liền với truyền thống ẩm thực của người dân vùng miền Trung này. Lá trơng, loại lá rừng có mùi thơm, cay đặc trưng, được dùng để nướng cùng thịt trâu, tạo nên hương vị độc đáo. Miếng thịt trâu ngọt, mềm, được nướng trên bếp than hồng, phảng phất hương lá trơng khiến thực khách khó lòng quên được.

Còn nhiều món ăn của Quảng Trị như: Bánh lọc Mỹ Chánh; rau liệt Gio An; nem lụi chợ Sãi, hàu Cồn Cỏ… là những món ăn góp phần mang đến trải nghiệm ẩm thực tròn vị khi tới thăm mảnh đất này. Ẩm thực giống như cầu nối cảm xúc của Quảng Trị với du khách. Những món ăn Quảng Trị không chỉ ngon mà còn chứa đựng câu chuyện về lịch sử, văn hóa và con người nơi đây. Chúng là kết tinh của sự cần cù, sáng tạo và tình yêu quê hương. Du khách khi thưởng thức ẩm thực Quảng Trị không chỉ cảm nhận được hương vị đậm đà mà còn thấy như được hòa mình vào cuộc sống của người dân.

Hướng đi để nâng tầm văn hóa ẩm thực Quảng Trị

Tuy nhiên, để ẩm thực thực sự trở thành yếu tố giữ chân du khách, Quảng Trị cần có chiến lược quảng bá bài bản và phát triển bền vững. Ông Nguyễn Hà Hải, Phó Chủ tịch CLB Du lịch Doanh nhân trẻ Việt Nam gợi ý: "Quảng Trị nên tổ chức các lễ hội ẩm thực để quảng bá và tạo cơ hội giao lưu giữa du khách và người dân địa phương. Xây dựng thương hiệu đặc sản, đăng ký nhãn hiệu cho những món ăn đặc sản, bảo tồn phương pháp chế biến truyền thống. Đào tạo nhân lực du lịch ẩm thực, qua đó nâng cao kỹ năng cho các đầu bếp và người phục vụ để mang lại trải nghiệm tốt nhất. Tích hợp ẩm thực vào các tour du lịch. Kết hợp tham quan danh thắng với thưởng thức ẩm thực để tạo dấu ấn cho du khách…".

Ẩm thực Quảng Trị không chỉ đơn thuần là món ăn, mà còn là những câu chuyện văn hóa, kết nối cảm xúc giữa con người với con người, giữa quá khứ và hiện tại. Chính nét đặc sắc ấy đã, đang và sẽ tiếp tục níu giữ bước chân du khách mỗi khi đặt chân đến mảnh đất này. Với định hướng phát triển đúng đắn, ẩm thực Quảng Trị không chỉ góp phần

quảng bá hình ảnh quê hương mà còn trở thành điểm nhấn quan trọng trên bản đồ du lịch Việt Nam.

Với nền văn hóa ẩm thực phong phú và đậm bản sắc, Quảng Trị sở hữu một lợi thế không nhỏ trong việc thu hút và giữ chân du khách. Tuy nhiên, để ẩm thực thực sự trở thành đòn bẩy phát triển du lịch, địa phương cần có chiến lược bài bản, khai thác tiềm năng một cách khoa học và bền vững. Để biến ẩm thực thành một yếu tố cạnh tranh quan trọng trong ngành Du lịch, cần định vị và xây dựng thương hiệu ẩm thực Quảng Trị trên bản đồ du lịch quốc gia và quốc tế.

Các chuyên gia du lịch cho rằng nên nghiên cứu và đăng ký nhãn hiệu đặc sản, các món ăn đặc trưng như: Cháo cá Vạc giường, bánh ướt Phương Lang, bún hến Mai Xá hay bánh lọc Mỹ Chánh cần được bảo hộ về tên gọi, xuất xứ và công thức chế biến truyền thống. Điều này không chỉ giúp duy trì chất lượng món ăn mà còn nâng cao giá trị thương mại và nhận diện thương hiệu.

Tạo những câu chuyện gắn với ẩm thực, qua đó, mỗi món ăn đều có lịch sử và câu chuyện riêng. Ví dụ, tép nhảy Bàu Trạng có thể được giới thiệu như món quà từ hồ nước ngọt tự nhiên và là cái nôi của Trạng Vĩnh Hoàng, hay bún hến Mai Xá là kết tinh của sự hòa quyện giữa con người và thiên nhiên sông nước. Những câu chuyện này không chỉ làm món ăn trở nên hấp dẫn hơn mà còn giúp du khách nhớ lâu hơn.

Phát triển hạ tầng và dịch vụ du lịch ẩm thực một cách đồng bộ, khai thác không gian ẩm thực truyền thống như: Xây dựng các làng ẩm thực truyền thống tái hiện lại khung cảnh đời sống xưa, nơi du khách vừa thưởng thức món ăn, vừa tìm hiểu văn hóa địa phương.

Hỗ trợ các cơ sở kinh doanh ẩm thực bằng cách cung cấp những khóa đào tạo về quản lý, kỹ năng chế biến và phục vụ để nâng cao chất lượng dịch vụ tại các quán ăn, nhà hàng địa phương. Tích hợp ẩm thực vào các điểm tham quan, xây dựng những khu vực thưởng thức đặc sản gần các di tích lịch sử như: Thành cổ Quảng Trị, địa đạo Vịnh Mốc hoặc các điểm du lịch tự nhiên như: Đakrông, Cửa Tùng. Ẩm thực không chỉ là món ăn mà còn là một phần của hành trình khám phá văn hóa địa phương. Vì thế, cần hình thành nhiều hơn các tour du lịch gắn với trải nghiệm ẩm thực.

Bên cạnh đó, đẩy mạnh truyền thông và quảng bá du lịch giúp nâng cao hình ảnh của ẩm thực Quảng Trị trong mắt du khách. Sử dụng nền tảng số với việc tận dụng các mạng xã hội, website và kênh truyền hình để giới thiệu các món ăn qua video, hình ảnh hấp dẫn. Hợp tác với các KOL và đầu bếp nổi tiếng, mời các chuyên gia, blogger du lịch và ẩm thực đến trải nghiệm và quảng bá. Xuất bản sách và tài liệu về ẩm thực; biên soạn sách hướng dẫn hoặc bộ ảnh giới thiệu các món ăn và câu chuyện văn hóa đằng sau chúng. Đưa các món ăn đặc trưng tham gia các sự kiện ẩm thực quốc tế, gắn liền với hình ảnh du lịch Việt Nam. ■

THU HÚT ĐẦU TƯ VÀO LÀNG VĂN HÓA - DU LỊCH CÁC DÂN TỘC VIỆT NAM:

Đã có hướng đi nhưng cần mở đường

● **HUY AN**

Hôm qua 17.12, *Hội nghị cơ chế chính sách và giải pháp thu hút đầu tư vào Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam* (LVH) do Ban quản lý LVH tổ chức với sự tham dự của Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy và đông đảo các chuyên gia, doanh nghiệp.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy phát biểu tại Hội nghị **Ảnh: H.AN**

Tại Hội nghị, các đại biểu đã đóng góp nhiều ý kiến và đề xuất, trong đó đề nghị cần sớm ban hành các quy chế về đầu tư vào LVH đồng thời quy định chức năng, thẩm quyền, nhiệm vụ của Ban quản lý LVH, làm rõ cơ chế đầu tư…

"Món nợ" với các nhà đầu tư

Phát biểu khai mạc Hội nghị, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy cho biết, ngay từ khi mới thành lập LVH luôn được Bộ VHTTDL quan tâm chỉ đạo triển khai rất nhiều những hoạt động xuất phát từ vị trí yêu cầu chức năng mà Đảng, Nhà nước đã giao cho LVH: Xây dựng Làng thành một trung tâm hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch quốc gia để tập trung tái hiện gìn giữ, phát huy và khai thác các di sản văn hóa truyền thống của 54 dân tộc Việt Nam; đáp ứng các nhu cầu về vui chơi, giải trí hoạt động thể thao văn hóa cho nhân dân trong nước và du khách quốc tế.

Theo Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy, LVH có vị trí địa lý thuận lợi, diện tích mặt đất và diện tích mặt hồ rất thuận lợi cho việc đầu tư đa dạng phong phú các loại hình về VHTTDL, đáp ứng được yêu cầu hưởng thụ của người dân. Cùng với đó đây là nơi hội tụ, giao lưu văn hóa, nơi bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa của cộng đồng dân tộc các địa phương. Đó là những điều kiện thuận lợi để đầu tư, kết nối và mở ra rất nhiều hoạt động mới. Trong những năm qua, với sự quan tâm của Bộ VHTTDL, LVH có nhiều đổi mới, sáng tạo để phát huy lợi thế vị trí, vai trò trong tình hình hiện nay.

Tuy nhiên, bên cạnh những điều kiện thuận lợi, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cũng chỉ ra những thách thức trong việc huy động nguồn lực đầu tư để phát triển LVH. Chính vì thế, Hội nghị cơ chế chính sách và giải pháp thu hút đầu tư vào LVH xuất phát từ mục đích, yêu cầu cụ thể hóa các chủ trương, chính sách lớn của Đảng, Nhà nước về phát triển văn hóa con người Việt Nam, đặc biệt là huy động được các nguồn lực đầu tư cho phát triển văn hóa nói chung và đầu tư cho xây dựng, hoàn thiện và phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng cũng như các khu chức năng của LVH theo quy hoạch nói riêng.

"Mong các đại biểu, doanh nghiệp sẽ "hiến kế" cho Bộ VHTTDL và Ban Quản lý LVH trong việc đưa ra giải pháp để huy động được nguồn lực, thu hút đầu tư vào LVH, để LVH vừa bảo tồn giá trị văn hóa dân tộc, vừa thực sự trở thành thiết chế văn hóa quốc gia hiện đại, quy mô, đảm bảo phát triển bền vững", Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh.

Theo ông Trịnh Ngọc Chung, Quyền Trưởng ban quản lý LVH, trong những năm qua, mặc dù Ban Quản lý LVH đã có nhiều hoạt động xúc tiến đầu tư nhưng đến nay chưa có dự án đầu tư nào được triển khai. Nguyên nhân là do gặp một số vướng mắc bởi các quy định của Luật Đầu tư hiện hành với các thẩm quyền của Ban Quản lý LVH được Thủ tướng Chính phủ quy định tại Quyết định 39/2014/QĐ-TTg ngày 15.7.2014.

Về khách quan, một trong những nguyên nhân là do mực nước hồ Đồng Mô không ổn định vì còn phải thực hiện nhiệm vụ tưới tiêu cho diện tích nông nghiệp lân cận nên cảnh quan chưa thực sự hấp dẫn. Hiện nay, TP Hà Nội đang triển khai dự án cải tạo sông Tích và nếu dự án được triển khai nhanh, hồ Đồng Mô sẽ không phải thực hiện nhiệm vụ tưới tiêu cho diện tích nông nghiệp vùng lân cận. Cùng với đó, giá đất áp dụng theo khu vực (Sơn Tây) được UBND TP Hà Nội ban hành theo Công văn số 6788/UBND-KT ngày 25.4.2016 cao (giá đất khoảng 1.700.000 đồng/m^2), khó thu hút đầu tư đối với các dự án văn hóa, du lịch. Nhiều nhà đầu tư sau khi nghiên cứu, tính toán hiệu quả đầu tư dự án đều có mong muốn được đề xuất cơ chế ưu đãi đầu tư.

"Những vướng mắc, khó khăn này như "món nợ" nhiều năm nay với các nhà đầu tư. Đó cũng là sự trăn trở của lãnh đạo LVH. Khó khăn nhất chính là vướng mắc về thẩm quyền và cơ chế", ông Trịnh Ngọc Chung cho biết.

Các đại biểu đã có nhiều ý kiến, đề xuất để việc đầu tư vào LVH hiệu quả hơn **Ảnh: TRẦN HUẤN**

Cần có cơ chế cụ thể

Tại Hội nghị, các đại biểu đã có nhiều ý kiến thảo luận và đề xuất. Ông Kiều Văn Toản, Chủ tịch HĐQT Cty CP Đầu tư và thương mại Kvinland cho biết: "Cần sớm ban hành các quy chế về đầu tư vào LVH. Ban quản lý LVH cũng cần quan tâm hơn đến việc xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác đầu tư, tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại hiệu quả hơn". Trong khi đó, ông Đặng Ngọc Khánh, Phó Tổng Giám đốc Công ty cổ phần Du lịch Văn hóa Nghỉ dưỡng Đồng Mô nêu băn khoăn về những vướng mắc trong đầu tư mặt nước tại đây.

Về các vấn đề này, ông Trịnh Ngọc Chung cho biết, thời gian qua để giải quyết, tháo gỡ những vướng mắc, khó khăn trên Ban Quản lý LVH đã báo cáo Bộ VHTTDL kiến nghị, đề nghị Bộ KH&ĐT báo cáo Thường trực Chính phủ sửa đổi và bổ sung Luật Đầu tư, tuy nhiên vẫn có những nội dung kiến nghị chưa được như mong muốn. Ông Trịnh Ngọc Chung cho biết thêm, Quốc hội đã thông qua và ban hành nhiều luật, trong đó có Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quy hoạch, Luật Đầu tư, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP) và Luật Đấu thầu. Đây là những luật tháo gỡ những vướng mắc về thẩm quyền và cơ chế mà lâu nay LVH đang gặp khó khăn.

Luật sư Nguyễn Hồng Chung, Chủ tịch HĐQT Công ty Luật Davilaw đã trình bày và giải đáp các quy định của pháp luật về trình tự thu hút đầu tư vào LVH. Trong đó những điểm mới, sửa đổi trong Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quy hoạch, Luật Đầu tư, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP) và Luật Đấu thầu sẽ gợi mở và tháo gỡ những khó khăn cho các doanh nghiệp khi đầu tư vào LVH cũng như "cởi trói" về thẩm quyền cũng như cơ chế hoạt động, thu hút đầu tư.

"Những luật này đã mở ra những con đường để tháo gỡ khó khăn về thẩm quyền và cơ chế thu hút đầu tư, phát triển của LVH. Tuy nhiên, cần phải chờ đợi sau khi sắp xếp các Bộ, ngành sẽ có các bước cụ thể hơn", ông Trịnh Ngọc Chung khẳng định. ■

NGÀNH VHTTDL TỔNG KẾT NĂM 2024, TRIỂN KHAI NHIỆM VỤ 2025:

Động lực phát triển trong

● **HÀ PHƯƠNG**

Hôm nay 18.12, theo chương trình Hội nghị tổng kết năm 2024, triển khai nhiệm vụ 2025 của ngành VHTTDL sẽ diễn ra tại trụ sở Văn phòng Chính phủ dưới sự chủ trì của Thủ tướng Phạm Minh Chính. Với hơn 15.000 đại biểu tham dự, Hội nghị được kết nối trực tuyến tới 771 điểm cầu tỉnh, thành trực thuộc Trung ương và các quận, huyện thuộc các tỉnh, thành phố.

Quốc hội thông qua chủ trương đầu tư "Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035" là quyết định mang tính đột phá nhằm khơi thông nguồn lực cho văn hóa chuyển biến mạnh mẽ

Với chủ đề *"Xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc - Động lực phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam"*, một lần nữa, sứ mệnh "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi" như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh năm xưa tiếp tục được khẳng định. Quan điểm "Văn hóa phải được đặt ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội" không chỉ được thể hiện trong các Nghị quyết của Đảng mà trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, với sức mạnh bao trùm, là động lực phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Khơi "điểm nghẽn", tạo động lực

Đứng đầu trong 10 sự kiện VHTTDL tiêu biểu năm 2024 là sự kiện được đánh giá mang dấu ấn quan trọng: "Quốc hội thông qua chủ trương đầu tư Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035". Đây không chỉ là sự kiện chính trị đặc biệt đối với ngành văn hóa mà rộng hơn, là minh chứng rõ nét, sinh động nhất của khâu hoàn thiện thể chế, khơi thông nguồn lực nhằm tạo bước đột phá trong cụ thể hóa, triển khai hiệu quả các quan điểm, chủ trương lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước về phát triển văn hóa. Chương trình góp phần phát triển con người toàn diện, xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc.

Nhiều năm trăn trở trước thực trạng đầu tư cho văn hóa chưa đúng mức; văn hóa chưa thực sự ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội…, dấu ấn ra đời Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035 trong năm nay chính là kết quả từ sự nỗ lực của toàn ngành VHTTDL. "Điểm nghẽn" khiến những giá trị hồn cốt của văn hóa chưa thực sự được bảo vệ, phát huy giá trị… những năm qua phần nào đã tháo gỡ. Từ thể chế, hành lang pháp lý đến triển khai trong thực tiễn cũng là vấn đề được đặc biệt quan tâm. Viện VHNT quốc gia Việt Nam khẳng định, để văn hóa thực sự vươn mình, không chỉ cần sự phát triển tự thân của văn hóa mà còn cần một nền tảng thể chế vững vàng, những chính sách đột phá và sự chung tay từ mọi thành phần xã hội. Ở góc nhìn này, các chuyên gia lưu ý, các thể chế, chính sách văn hóa trong thời gian tới cần tiếp tục được hoàn thiện, cần được xây dựng với tầm nhìn xa, không chỉ đáp ứng nhu cầu hiện tại mà còn phải dự báo được xu hướng tương lai, giúp văn hóa có thể linh hoạt thích nghi với những thay đổi của thời đại, góp phần tạo động lực phát triển.

Từ tư duy "làm văn hóa", toàn ngành chuyển đổi mạnh mẽ sang "quản lý nhà nước về văn hóa", cùng với phương châm "Quyết liệt hành động - Khát vọng cống hiến", qua từng bước đi vững chắc, toàn ngành VHTTDL đã và đang cùng nhau đoàn kết, phát huy sức mạnh để hiện thực hóa khát vọng xây dựng đất nước hùng cường.

Lễ tế tại miếu Bà Chúa Xứ núi Sam **Ảnh: Cục DSVH**

Văn hóa truyền thống: Điểm tựa và sức mạnh

Với phương châm *"Kỷ cương trách nhiệm, chủ động kịp thời, tăng tốc sáng tạo, hiệu quả bền vững"*, *"Chỉ bàn làm, không bàn lùi"*, thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, nhiều năm qua và đặc biệt trong năm 2024, ngành VHTTDL đã tích cực, chủ động triển khai các nhiệm vụ với chủ đề công tác năm: *"Tận tụy - Chuyên nghiệp - Tinh thông - Hiện đại - Đoàn kết - Kỷ cương - Tăng tốc về đích"*.

Trên bình diện chung, các lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch trong năm 2024 đều có những chuyển biến rõ nét về cả nhận thức, hành động và kết quả. Trong đó, lĩnh vực văn hóa nhận được sự quan tâm, ưu tiên đầu tư mạnh mẽ đã khẳng định những bước tiến nhanh, mạnh, có sức lan tỏa, chiều sâu và bền vững. Điểm sáng trong năm là công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống và di sản văn hóa tiếp tục đạt thành tựu mới. Sau

kỷ nguyên mới

nhiều mong chờ, tại kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV đã chính thức thông qua Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), hành lang pháp lý với nhiều điểm mới, khắc phục những bất cập và tạo nên động lực, thúc đẩy sự nghiệp bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phát triển, đi vào chiều sâu.

Cục Di sản văn hóa cho biết, trong năm 2024, Cục đã chủ động xây dựng và triển khai kế hoạch công tác với những kết quả đạt được trên cả bốn lĩnh vực: Di tích, bảo tàng, di sản tư liệu và di sản văn hóa phi vật thể. Cùng với hành lang pháp lý mới được thông qua, trong năm, Bộ VHTTDL đã trình Chính phủ ban hành Nghị định số 39/2024/NĐ-CP quy định biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Ngày 8.5.2024, tại kỳ họp thứ 10 diễn ra ở TP Ulan Bator (Mông Cổ), "Những bản đúc nổi trên 9 đỉnh đồng ở Hoàng cung Huế" được ghi danh vào Danh mục Di sản tư liệu khu vực châu Á - Thái Bình Dương của UNESCO. Tiếp nối, ngày 4.12.2024, tại Kỳ họp thứ 19 của Ủy ban Liên chính phủ Công ước 2003 về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể của UNESCO, di sản Lễ hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam được UNESCO ghi danh tại Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại…

Công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa diễn ra trong bối cảnh toàn ngành tiếp tục triển khai thực hiện các Kết luận, Nghị quyết, Chương trình hành động của Đảng, Nhà nước trong việc xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, Cục Di sản văn hóa đã cụ thể hóa bằng những Kế hoạch, văn bản, chính sách cụ thể. Nhận thức về di sản văn hóa phi vật thể ở các địa phương được nâng cao. Nhiều di tích tiếp tục được quan tâm đầu tư tu bổ, tôn tạo gắn với khai thác, phát triển du lịch...

Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở cũng có nhiều điểm sáng đáng ghi nhận. Theo đó, ngành VHTTDL đã tham mưu trình Quốc hội Hồ sơ Dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo; trình Chính phủ ban hành Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 54/2019/NĐ-CP quy định về kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường. Cục Văn hóa cơ sở cho biết, năm 2024 gắn liền với nhiều dấu mốc kỷ niệm quan trọng của đất nước, đã có nhiều Hội thi, Cuộc thi, Hội diễn, Triển lãm quy mô lớn được tổ chức, điểm nhấn như Hội thi Tuyên truyền lưu động và Triển lãm tranh cổ động tấm lớn tuyên truyền kỷ niệm 70 năm Ngày chiến thắng Điện Biên Phủ (7.5.1954 - 7.5.2024); kỷ niệm 65 năm Ngày mở đường Hồ Chí Minh - Ngày truyền thống Bộ đội Trường Sơn (19.5.1959 - 19.5.2024); 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10.10.1954 - 10.10.2024); 80 năm Ngày thành lập QĐND Việt Nam (22.12.1944 - 22.12.2024) và 35 năm Ngày hội quốc phòng toàn dân (22.12.1989 - 22.12.2024)… Cũng theo Cục Văn hóa cơ sở, chuyển biến mạnh mẽ trong xây dựng môi trường văn hóa cơ sở đã góp phần nâng cao hiệu quả xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, phát huy giá trị và vai trò của gia đình, cộng đồng, xã hội. Nhiều giá trị văn hóa truyền thống được phát huy, chuẩn mực văn hóa, đạo đức mới được hình thành… Nhiều mô hình điểm giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc được chú trọng; công tác văn hóa vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi được quan tâm; các hoạt động văn hóa nghệ thuật được tổ chức sôi nổi, thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị và góp phần đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân.

Hiệu ứng quan trọng từ môi trường văn hóa, đạo đức, lối sống văn minh, hiện đại tiếp tục được cải thiện là đời sống văn hóa của nhân dân không ngừng được nâng cao. Hoạt động xã hội hóa văn hóa ngày càng được mở rộng, hệ thống thiết chế văn hóa được đầu tư và từng bước chuyển đổi cơ chế, đổi mới về phương thức hoạt động. Chất lượng, hiệu quả hoạt động văn hóa từng bước được nâng cao, lối sống văn minh, hiện đại được đẩy mạnh và tạo ra những tác động thiết thực… Đây chính là những điểm tựa vững chắc cho quá trình phát triển của toàn ngành trong thời gian tới, với sức mạnh mềm từ những giá trị văn hóa truyền thống.

Thời cơ bước vào kỷ nguyên mới của đất nước

Không chỉ ở lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch trong năm qua cũng có nhiều chuyển biến tích cực. Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt Quy hoạch hệ thống du lịch thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến 2045 và Quy hoạch mạng lưới cơ sở văn hóa và thể thao thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045.

Đối với thể thao, với sự tham mưu từ Bộ VHTTDL, Bộ Chính trị đã có Kết luận 70 về phát triển thể dục, thể thao trong giai đoạn mới, trở thành "kim chỉ nam" cho những định hướng phát triển của ngành TDTT trong giai đoạn tới. Cùng với đó, ngành đã trình Thủ tướng phê duyệt Chiến lược phát triển thể dục thể thao đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Thể thao Việt Nam tham dự các Đại hội thể thao quốc tế để lại nhiều dấu ấn tích cực, giành được tổng số 1.175 huy chương quốc tế. Du lịch Việt Nam năm 2024 nhiều khởi sắc, phục hồi ngoạn mục với những con số rất ấn tượng: 17,2 - 17,5 triệu lượt khách quốc tế; 110 triệu lượt khách nội địa. Tổng thu từ du lịch năm 2024 ước đạt 840 nghìn ti đồng.

Những kết quả đạt được trong năm 2024 đã và đang tạo nên những tiền đề quan trọng để ngành VHTTDL sẵn sàng bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình như lời hiệu triệu của Tổng Bí thư Tô Lâm. Bước sang năm 2025 - năm gắn với nhiều dấu mốc đặc biệt quan trọng của quốc gia, dân tộc, nền tảng có được chính là điểm tựa, tạo nên sức mạnh tổng hợp. Đồng thời, quá trình phát triển cũng cho thấy những bài học kinh nghiệm thiết thực từ đó, toàn ngành cùng nhau tận dụng mọi thời cơ, vượt qua mọi thách thức. Đặc biệt, đây là quãng thời gian được xác định là thời cơ, động lực để toàn ngành cùng với cả nước bước vào kỷ nguyên mới, tiếp tục tập trung quán triệt, chỉ đạo, thực hiện nghiêm các Nghị quyết, Kết luận của Đảng về văn hóa, thể thao và du lịch; tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền các cấp; khẳng định vai trò, vị trí của văn hóa, gia đình, thể dục thể thao và du lịch trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội.

Quyết tâm, chủ động, sáng tạo, khắc phục hạn chế, khó khăn, phát huy tốt vai trò của cả hệ thống chính trị và sự tham gia tích cực, tự nguyện của người dân, các đoàn thể chính trị, xã hội trong sự nghiệp xây dựng và phát triển các lĩnh vực của Ngành. Tăng mức đầu tư kinh phí cho hoạt động của ngành, tạo hiệu ứng tích cực đối với công tác xã hội hóa, qua đó thu hút sự đóng góp của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước cho hoạt động của Ngành. Làm tốt công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho các cấp ủy đảng, chính quyền, đoàn thể và nhân dân về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của văn hóa, thể thao và du lịch. Phối hợp chặt chẽ, hiệu quả với các Ban, Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và địa phương, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị tham gia thực hiện các nhiệm vụ, mục tiêu phát triển của Ngành.

Những kết quả, dấu ấn từ đầu nhiệm kỳ cho đến nay, đặc biệt trong năm 2024 vừa qua của ngành VHTTDL đã được lãnh đạo Đảng, Nhà nước và nhân dân ghi nhận, đánh giá cao. Đây sẽ là tiền đề rất quan trọng để toàn ngành chuẩn bị, huy động mọi nguồn lực, với tinh thần sẵn sàng hướng về phía trước, hưởng ứng mạnh mẽ lời hiệu triệu của Tổng Bí thư Tô Lâm, tận dụng và phát huy mọi cơ hội cùng cả đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.■

Năm Du lịch quốc gia 2024 là cú hích mạnh mẽ giúp tỉnh Điện Biên mở ra nhiều cơ hội phát triển các loại hình, sản phẩm du lịch

Khai mạc Tuần lễ Sách về người lính tại Đường sách TP.HCM

Mới đây, tại Đường sách TP.HCM, Sở TT&TT phối hợp tổ chức Lễ khai mạc Tuần lễ Sách và các hoạt động kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam và 35 năm Ngày hội Quốc phòng toàn dân.

Tuần lễ Sách diễn ra từ ngày 15 - 22.12, với sự tham gia của 24 đơn vị và gần 20 chương trình giới thiệu sách, hoạt động trải nghiệm và giao lưu về âm nhạc dân tộc, chủ đề Quân đội nhân dân Việt Nam.

Đặc biệt, triển lãm giới thiệu 343 tư liệu, hình ảnh và xuất bản phẩm với chủ đề "Quân đội anh hùng - Quốc phòng vững mạnh" và "Lực lượng vũ trang TP.HCM viết tiếp truyền thống anh hùng". Sau lễ khai mạc, chương trình giao lưu giới thiệu ấn phẩm *Những trận đánh tiêu biểu của lực lượng vũ trang TP.HCM giai đoạn 1945-1989* được Đảng ủy, Bộ Tư lệnh TP.HCM giới thiệu, với các trận đánh mang tính biểu tượng trong cuộc Tổng tấn công Tết Mậu Thân 1968.

H.H

Phim *Công tử Bạc Liêu* thu 32 tỉ đồng sau 10 ngày ra rạp

Theo số liệu từ The Box Office Vietnam, *Công tử Bạc Liêu* đang dẫn đầu phòng vé với doanh thu 6,4 tỉ đồng trong dịp cuối tuần qua, nâng tổng doanh thu lên khoảng 32 tỉ đồng sau 10 ngày công chiếu. Tuy nhiên, dù sở hữu dàn diễn viên nổi bật như Song Luân, Kaity Nguyễn, NSƯT Thành Lộc, NSƯT Hữu Châu, Thanh Thủy và được đầu tư kinh phí lớn, *Công tử Bạc Liêu* vẫn chưa đạt kỳ vọng về doanh thu.

Nguyên nhân có thể là do cách làm phim quá hài hước và tô hồng hình ảnh Công tử Bạc Liêu. Mặc dù phần hình ảnh đẹp, nhưng kịch bản an toàn với nhiều tình tiết chỉ nhằm gây cười và yếu tố kịch tính chủ yếu đến từ mối quan hệ giữa hai cha con nhân vật chính, tạo cảm giác quen thuộc và cũ nhàm. Câu chuyện về Trần Trinh Huy (1900-1974), được mệnh danh "thiên hạ đệ nhất chơi ngông", dù gây tò mò nhưng kịch bản vẫn chưa đủ sâu sắc, khiến phim thiếu điểm nhấn.

Diễn xuất của Song Luân tuy có nỗ lực nhưng vẫn chưa đủ nổi bật so với các vai nam chính khác. So với các bộ phim quốc tế, *Công tử Bạc Liêu* không có sự chênh lệch lớn về doanh thu và suất chiếu, thậm chí có lúc còn bị các đối thủ khác vượt mặt.

T.M

SỨC NÓNG MÙA PHIM TẾT 2025:

Chờ đón những tác phẩm đặc sắc

● **BÁ TRƯỜNG**

Song song với phim chiếu rạp, phim truyền hình và phim chiếu mạng cũng là "món ngon" không thể thiếu trong "bữa tiệc" phim Tết. Để đáp ứng nhu cầu của khán giả, giới nghề đang tích cực cho ra mắt những tác phẩm chất lượng phục vụ mùa lễ hội sắp tới. Đặc biệt, năm nay ghi nhận sự táo bạo và sáng tạo hơn trong cách khai thác đề tài, mang đến những trải nghiệm mới mẻ cho công chúng…

Dàn diễn viên hút khách của bộ phim *Tứ hải phát tài*

Chạy nước rút

Những ngày Tết đến, được sum vầy bên người thân và thưởng thức những bộ phim mang thông điệp ý nghĩa, giúp cảm nhận về một năm đã qua và gắn kết tình cảm gia đình là điều vô cùng quý giá. Để phục vụ nhu cầu giải trí của khán giả, giới nghề đang nỗ lực chạy nước rút, hoàn thiện tác phẩm để kịp ra mắt mùa Tết Ất Tỵ. Nhìn chung, mặt bằng phim khá đa dạng, với nhiều thể loại đặc sắc và cách khai thác mới mẻ, hứa hẹn sẽ mang đến làn gió mới cho màn ảnh nhỏ trong dịp này.

Phim Tết được thực hiện từ sớm phải nhắc đến *30 chưa vội cưới*. Phim xoay quanh hành trình tìm kiếm một nửa của Như và Đăng, hai nhân vật bị gia đình ép đi xem mắt dù không mong muốn, và họ luôn tìm cách phá đám những buổi gặp gỡ này. Được biết, đạo diễn Tôn Nguyễn đã hoàn tất phim từ quý III và hiện đang háo hức chờ ngày lên sóng.

Năm nay, nhiều nhà làm phim chọn khai thác cuộc sống bình dị của người dân miền Tây Nam Bộ. *Chợ Tết tình quê* là một trong những tác phẩm đáng chú ý được khai máy vào ngày 15.11 và hiện đang làm hậu kỳ. Đặc biệt, *Chợ Tết tình quê* ghi hình tại Festival Gạch gốm đỏ lần đầu tiên tổ chức tại Vĩnh Long, mang đến một màu sắc mới mẻ cho phim.

Bên cạnh đó, *Áo trắng dược khoa* cũng hoàn tất buổi casting vào ngày 27.11 tại Trường Đại học Y Dược TP.HCM và chính thức khai máy vào ngày 8.12 vừa qua. Đây là phim truyền hình Tết do Đài PT-TH Đồng Tháp sản xuất, dự kiến phát sóng vào đúng dịp Tết Nguyên đán 2025.

Trong khi *Chợ Tết tình quê* và *Áo trắng dược khoa* mang đậm không khí miền Tây Nam Bộ, thì *Hẹn ước ngày xuân* lại đưa người xem vào câu chuyện về con người và văn hóa vùng núi phía Bắc. Phim dự kiến sẽ phát sóng trên VTV từ mùng 1 đến mùng 5 Tết.

Bên cạnh những cái tên mới, các thương hiệu hài quen thuộc đang chạy nước rút để kịp phục vụ công chúng. *Đại gia chân đất* vẫn luôn là một trong những thương hiệu không thể thiếu và đạo diễn Trần Bình Trọng tiếp tục mang đến thông điệp nhân văn về cách sống tử tế, giá trị của sự đồng cảm. Với bối cảnh hoành tráng tại Thanh Hóa và dàn diễn viên quen thuộc như Quang Tèo, Trung Hiếu, NSƯT Chí Trung, *Đại gia chân đất 15* là lựa chọn yêu thích của khán giả mỗi mùa Tết về.

Cùng với đó, *Làng ế vợ 10* cũng hứa hẹn mang lại nhiều tiếng cười, với câu chuyện về sự gắn kết giữa truyền thống và hiện đại. Bộ phim không chỉ chuyển tải sự hài hước, vui vẻ mà còn nhấn mạnh giá trị văn hóa truyền thống của người Việt, tiếp tục thu hút sự quan tâm của người xem dịp này.

Là mini series hài - ca nhạc duy nhất trong mùa Tết 2025, *Tứ hải phát tài* kể về những ngày cuối năm của một đoàn hát từng nổi tiếng một thời. Trước thềm năm mới, cả đoàn phải đối mặt với nỗi lo cơm áo gạo tiền khi không có show diễn. Khó khăn chồng chất khi trưởng đoàn đột ngột nghỉ hưu, nhường lại vị trí cho con trai tiếp quản, người chưa hiểu gì về gánh tạp kỹ. Từ đây, hàng loạt câu chuyện dở khóc dở cười xảy ra. Bộ phim có sự tham gia của dàn diễn viên trẻ như Gin Tuấn Kiệt, Tam Triều Dâng, Võ Cảnh, Võ Tấn Phát, Tiko Tiến Công và Tôn Kinh Lâm. *Tứ hải phát tài* hứa hẹn sẽ mang đến những tiếng cười thú vị, phù hợp với không khí vui tươi của xuân mới Ất Tỵ.

Mong rằng "bình cũ nhưng rượu mới"

Bên cạnh các bộ phim truyền hình Tết, dòng phim chiếu mạng, phim hài với thời lượng từ 3-5 tập, mỗi tập kéo dài khoảng 45-60 phút cũng đã được các nhà sản xuất cấp tập ghi hình để kịp lên sóng từ nửa cuối tháng Chạp. Việc nhiều phim ra đời nhằm phục vụ nhu cầu ngày càng đa dạng của công chúng cũng là điều dễ hiểu, khi khán giả ngày nay đã quen với loại hình giải trí này và có thể dễ dàng xem mọi lúc, mọi nơi.

Nhìn qua mặt bằng phim ảnh, có thể thấy giới nghề đã không ngừng đầu tư và đổi mới để mang đến những câu chuyện thú vị cho khán giả. Tuy nhiên, vẫn dễ dàng nhận thấy sự khan hiếm trong kịch bản, khi các mô típ hài cũ đang bị lặp lại. Hơn nữa, các nền tảng số phát triển và video ngắn trở nên phổ biến đã nhanh chóng trở thành đối thủ cạnh tranh với phim truyền hình và phim chiếu mạng. Đặc biệt, nhiều gameshow "làm mưa làm gió" gần đây cũng bắt đầu có những phiên bản Tết để phục vụ công chúng. Điều này giúp người xem có nhiều lựa chọn hơn trong việc giải trí, nhưng cũng đòi hỏi chất lượng sản phẩm phải được nâng cao. Khán giả không chỉ mong muốn tiếng cười mà còn hy vọng các bộ phim sẽ mang đến những thông điệp và bài học ý nghĩa, phản ánh cuộc sống, xã hội mà không làm mất đi những giá trị truyền thống vốn có.

Dù phải vượt qua không ít khó khăn, nhưng các nhà làm phim vẫn miệt mài đầu tư vào sản phẩm Tết chất lượng nhất có thể. Với đề tài đa dạng hơn các năm trước và sự tham gia của cả nghệ sĩ gạo cội lẫn các cây hài mới, trẻ trung, hy vọng "đường đua" năm nay sẽ mở ra nhiều cơ hội và niềm hy vọng mới.

Có thể nói, phim Tết đã trở thành món ăn tinh thần thân quen của người dân cả nước khi Tết đến xuân về. Dù những năm qua, khán giả đã có thêm nhiều hình thức giải trí, nhưng mảng phim Tết vẫn giữ được chỗ đứng vững chắc trong lòng công chúng. Để giữ vững vị trí ấy, giới nghề cần không ngừng nỗ lực học hỏi, đổi mới để có thể sáng tạo ra những tác phẩm chất lượng về mọi mặt. Điều này sẽ giúp họ tiếp tục đứng vững và đáp ứng nhu cầu giải trí đa dạng của khán giả trong thời gian tới. ■

Phát huy vai trò của văn học nghệ thuật với đề tài lực lượng vũ trang

● **NSND TRẦN QUỐC CHIÊM** *(Chủ tịch Hội Liên hiệp VHNT Hà Nội)*

Thực tiễn gần 80 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam đã chứng minh, văn học nghệ thuật (VHNT) luôn bám sát thực tiễn, phản ánh trung thực, sinh động ý chí, nghị lực, sức sáng tạo, tinh thần quả cảm của lực lượng vũ trang trong cuộc sống và mọi mặt hoạt động quân sự, đặc biệt là trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc trước đây cũng như trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay.

Thông qua những tác phẩm có tính tư tưởng, tính nghệ thuật cao, VHNT đã tôn vinh giá trị chân - thiện - mỹ, đóng góp không nhỏ trong xây dựng, bồi đắp hình tượng người quân nhân cách mạng, góp phần xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh về chính trị, làm cơ sở, nền tảng nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu, chiến thắng của Quân đội Nhân dân Việt Nam.

Phát huy vai trò xung kích của VHNT trên mặt trận chính trị, tư tưởng

Với tầm nhìn chiến lược, ngay sau khi Cách mạng tháng Tám (1945) thành công, Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chủ trương xây dựng nền VHNT cách mạng, tạo động lực chính trị, tinh thần to lớn phục vụ sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc của dân tộc. Hưởng ứng chủ trương đó, một thế hệ văn nghệ sĩ tài năng của giai đoạn 1930-1945 đã tự nguyện tham gia phục vụ cách mạng với tinh thần: *"Văn hóa, nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy"*...

Bằng trải nghiệm thực tiễn, các văn nghệ sĩ đã sáng tạo nên một kho tàng vô giá các tác phẩm văn học, âm nhạc, tranh cổ động, điện ảnh... có giá trị nghệ thuật và tư tưởng, chính trị, nhân văn sâu sắc, góp phần khắc họa đậm nét về sự anh dũng, kiên cường, quả cảm nhưng rất dung dị của chiến sĩ Quân đội Nhân dân Việt Nam - hình ảnh "Bộ đội Cụ Hồ" qua các thời kỳ.

Tuy nhiên, trong giai đoạn hiện nay, khi đất nước ta đang hội nhập quốc tế sâu rộng, mạnh mẽ, bên cạnh những nỗ lực và thành tựu quan trọng, vẫn có hiện tượng "một số văn nghệ sĩ còn hạn chế trong tiếp cận và nhận thức những vấn đề mới của cuộc sống"; "có biểu hiện xa lánh những vấn đề lớn lao của đất nước, chạy theo các đề tài nhỏ nhặt, tầm thường, chiều theo thị hiếu của một bộ phận công chúng, hạ thấp chức năng giáo dục, nhấn mạnh một chiều chức năng giải trí. Trong một số trường hợp, có biểu hiện cực đoan, chỉ tập trung tô đậm mặt tối, tiêu cực của cuộc sống hiện tại, thậm chí xuyên tạc, bóp méo lịch sử hoặc bị các thế lực thù địch lôi kéo, đã sáng tác và truyền bá các tác phẩm độc hại, đi ngược lại với lợi ích của nhân dân và đất nước" như Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị đã chỉ ra.

Phát huy các tác phẩm nghệ thuật phản ánh sinh động lịch sử đấu tranh của quân và dân ta

Nhằm phát huy vai trò mũi nhọn xung kích trên mặt trận chính trị, tư tưởng của hoạt động VHNT trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời kỳ đổi mới, cần tập trung vào những giải pháp cơ bản. Trước hết, cần đổi mới tư duy trong lãnh đạo, chỉ đạo và quản lý hoạt động VHNT, tập trung tuyên truyền, giáo dục chính trị tư tưởng, quán triệt đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các nghị quyết liên quan đến VHNT để nâng cao nhận thức, tạo động lực sáng tạo cho hội viên và nghệ sĩ. Trong bối cảnh các thế lực phản động chống phá trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa, các cấp ủy đảng cần coi VHNT là công cụ quan trọng trong công tác tư tưởng, bồi dưỡng lòng yêu nước, tinh thần kiên định và bảo vệ Tổ quốc. Đồng thời, phải xác định rõ giải pháp lãnh đạo để giảm áp lực, xây dựng đời sống tinh thần lành mạnh cho nhân dân. Hoạt động VHNT cần được điều chỉnh linh hoạt, kết hợp với việc khuyến khích sáng tạo các tác phẩm có giá trị, phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đồng thời quảng bá và phát huy các giá trị này trong cộng đồng.

Cần có chính sách động viên, khích lệ văn nghệ sĩ tham gia sáng tạo các tác phẩm VHNT

Trong bối cảnh thế hệ văn nghệ sĩ lão thành, những người đã tạo nên các tác phẩm bất hủ trong giai đoạn kháng chiến, đang dần qua đời hoặc tuổi cao, trong khi lực lượng kế cận còn thiếu, cần tăng cường phát hiện, đào tạo và bồi dưỡng nguồn nhân lực cho hoạt động VHNT. Các cấp ủy cần có chính sách thu hút tài năng VHNT vào các cơ quan và thiết chế văn hóa, bởi họ là lực lượng gắn bó chặt chẽ với thực tiễn đời sống, sáng tác các tác phẩm có giá trị về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đồng thời, cần phát hiện, bồi dưỡng hạt nhân VHNT tại cơ sở và phát huy vai trò của các cơ sở đào tạo, cơ quan quản lý và thiết chế văn hóa trong việc xây dựng đội ngũ văn nghệ sĩ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Một nội dung quan trọng nữa là triển khai hiệu quả cuộc vận động sáng tác các tác phẩm VHNT về đề tài chiến tranh cách mạng và công cuộc bảo vệ Tổ quốc hiện nay. Các hội VHNT địa phương cần chủ động tham mưu với cấp ủy tổ chức các trại sáng tác cho tất cả các loại hình nghệ thuật như văn học, hội họa, điện ảnh, âm nhạc, sân khấu, múa... Đồng thời, cần có chính sách động viên, khích lệ các tác giả chuyên nghiệp và không chuyên tham gia sáng tạo các tác phẩm VHNT. Các cơ quan, đơn vị cần tạo điều kiện cho tác giả tiếp cận thực tế, giúp họ hiểu sâu sắc nhiệm vụ của các đơn vị tuyến đầu bảo vệ chủ quyền biển, đảo, biên giới của Tổ quốc, làm tư liệu cho những tác phẩm chất lượng. Định kỳ tổ chức nghiệm thu, trao thưởng cho các tác phẩm VHNT một cách công tâm, khách quan, tạo động lực cho sự sáng tạo của văn nghệ sĩ, từ đó tăng cường số lượng và chất lượng các tác phẩm về lực lượng vũ trang nhân dân.

Trong 80 năm lịch sử Quân đội Nhân dân Việt Nam, nhiều tác phẩm VHNT có giá trị đã được sáng tác trong các cuộc đấu tranh giành độc lập, trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ và trong chiến đấu bảo vệ Tổ quốc. Vì vậy, các cơ quan, đơn vị cần thực hiện các giải pháp quyết liệt để đưa những tác phẩm này vào đời sống tinh thần của nhân dân, thông qua hội thi, hội diễn và việc lan tỏa văn hóa đọc. Các học viện, nhà trường cần đưa bộ môn VHNT vào chương trình đào tạo, nhằm định hướng, khích lệ nhân dân biết thưởng thức và phát huy giá trị các tác phẩm phản ánh sinh động lịch sử đấu tranh của quân và dân ta trong thời đại Hồ Chí Minh.

VHNT là một mặt trận, luôn gắn liền với thực tiễn hoạt động và đời sống của nhân dân trên các lĩnh vực, nên cần được quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, với kết tinh trí tuệ và các giải pháp đồng bộ. ■

Ươm mầm sáng tạo văn chương cho thế hệ trẻ

Mới đây, Trường Đại học Cửu Long (tỉnh Vĩnh Long) phối hợp với Hội Nhà văn TP.HCM và Tạp chí Văn nghệ TP.HCM tổ chức Lễ tổng kết và trao giải Cuộc thi sáng tác "Văn chương phương Nam". Diễn ra từ tháng 6.2023 đến tháng 6.2024, cuộc thi đã nhận được 101 tác phẩm của 53 tác giả là học sinh, sinh viên từ khắp mọi miền đất nước, bao gồm 71 tác phẩm thơ và 30 tác phẩm truyện ngắn. BTC đã trao 2 giải Ba và 4 giải Tư cho các tác phẩm xuất sắc.

Với chủ đề *Vùng đất, con người phương Nam*, cuộc thi đã tạo cơ hội cho thế hệ trẻ bày tỏ suy nghĩ, cảm nhận về mảnh đất và con người phương Nam qua những sáng tạo mới mẻ, với mục tiêu khơi dậy tình yêu văn chương trong giới HSSV, đồng thời thúc đẩy họ thể hiện hiểu biết và kỹ năng viết qua từng tác phẩm.

Dù số lượng tác phẩm tham gia không nhiều, nhưng theo nhận định của Ban Giám khảo, các tác phẩm đều có sự đầu tư kỹ lưỡng, thể hiện năng lực sáng tác đáng ghi nhận của các cây bút trẻ. Ở thể loại văn xuôi, các tác giả đã khắc họa được những nét đặc sắc, dung dị của đời sống phương Nam, đồng thời thể hiện khả năng làm chủ cảm xúc và ngôn ngữ. Với thể loại thơ, họ cũng đã thể hiện được sự giao thoa giữa đời sống và thi ca, không chỉ miêu tả mà còn đào sâu vào văn hóa vùng đất này.

Cuộc thi đã góp phần khơi dậy tiềm năng sáng tạo văn học của thế hệ học sinh, sinh viên, đồng thời phát hiện những tài năng trẻ, tạo nền tảng cho sự phát triển văn chương trong tương lai.

B.T

"HỘI AN - TP SÁNG TẠO":

Hành trình phát triển công nghiệp văn hóa trên nền tảng truyền thống

KHÁNH CHI

Tháng 10.2023, Hội An chính thức gia nhập Mạng lưới các TP sáng tạo của UNESCO (UCCN) trên lĩnh vực Thủ công và Nghệ thuật dân gian. Hơn một năm sau sự kiện quan trọng ấy, TP Hội An luôn nỗ lực trên hành trình sáng tạo và phát triển, tận dụng cơ hội để quảng bá sự đa dạng các biểu đạt văn hóa của một vùng đất giàu tiềm năng sáng tạo, bồi đắp uy tín thương hiệu Hội An - Thành phố văn hóa, sinh thái, du lịch xanh - sạch - đẹp, an toàn, thân thiện.

Các đại biểu quốc tế tham dự Hội nghị quốc tế về Du lịch nông thôn của UN Tourism trải nghiệm tại Làng rau Trà Quế

Trình diễn nghề truyền thống tại Làng mộc Kim Bồng

Thành tựu ban đầu trên hành trình sáng tạo

Đặc biệt, trong những ngày cuối năm 2024, Hội An liên tiếp nhận được những tin vui. Làng rau Trà Quế được Tổ chức Du lịch Liên Hợp Quốc (UN Tourism) vinh danh Làng du lịch tốt nhất năm 2024 của UN Tourism, ghi nhận những nỗ lực trong việc gìn giữ các giá trị văn hóa bản địa; nghề thủ công truyền thống; nếp sống, nếp sinh hoạt lâu đời; sự sáng tạo và chú trọng phát triển các loại hình du lịch - dịch vụ mang tính cộng đồng, bền vững; thể hiện sự thuần hậu, hiếu khách của người dân địa phương.

Dự án "Hội An - Làng nghề lên số" nhận giải thưởng quốc tế Kotler Awards 2024 ở hạng mục "Công nghệ số và đổi mới sáng tạo có tầm ảnh hưởng" (Impactful Digital & Inno-tech), ghi nhận nỗ lực trong việc thúc đẩy chuyển đổi số tại các làng nghề truyền thống ở Hội An.

Theo Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thanh - Truyền hình TP Hội An, đơn vị được TP giao nhiệm vụ là cơ quan thường trực, phối hợp với các đơn vị, ngành, địa phương liên quan thực hiện Kế hoạch của UBND TP Hội An về việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ xây dựng "Hội An - Thành phố sáng tạo" năm 2024, qua một năm được công nhận chính thức gia nhập mạng lưới UCCN đã đạt được nhiều kết quả quan trọng trong công tác tuyên truyền, đóng góp cho quản lý mạng lưới toàn cầu…

Cụ thể, ở sáng kiến cấp địa phương: Dự án Mộc Kim Bồng - Khơi nguồn sáng tạo, thông qua việc kết hợp thực hiện các dự án, đề án khác, đến nay đã hoàn thành công trình nhà đón tiếp, nhà trưng bày thuộc Trung tâm làng nghề; phát triển mô hình du lịch học tập cộng đồng làng quê - làng nghề sinh thái Cẩm Kim; cải tạo cảnh quan thiên nhiên, di tích kiến trúc nghệ thuật, các khu chế tác mộc; xây dựng các mô hình sản xuất và đầu tư phát triển sản phẩm; tổ chức các sự kiện, lễ hội… Từ ngày 1.6, đã tổ chức hoạt động bán vé tham quan, dự kiến đến cuối năm 2024, Làng mộc Kim Bồng sẽ phục vụ hơn 9.000 lượt khách, góp phần cải thiện sinh kế và tạo điều kiện cho bà con gắn bó với nghề thủ công truyền thống.

Về Dự án Ươm mầm tài năng sáng tạo trẻ, Hội An đã tiếp tục mở lớp dạy hát dân ca tại một số trường THCS; Duy trì lớp học hát dân ca hằng đêm tại khu phố cổ dành cho thiếu nhi và du khách tham gia trải nghiệm; Phối hợp với các đơn vị tổ chức các hoạt động sáng tạo dành cho các em thiếu nhi nhằm ươm mầm tài năng thực hành sáng tạo…

Còn với Dự án Hội An - Sáng tạo trong Không gian Kỹ thuật số, TP đã triển khai thực hiện một số nội dung ban đầu của dự án, tổ chức tọa đàm "Hội An - Làng nghề lên số" nhằm kết nối các nhà quản lý, các chuyên gia, doanh nghiệp, nâng cao nhận thức về giá trị của danh hiệu TP sáng tạo của UNESCO, cung cấp, hỗ trợ kiến thức về chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ để tối ưu chuỗi giá trị làng nghề thuộc địa phương.

Ở nhiệm vụ thực hiện sáng kiến cấp quốc tế về việc xây dựng "Ngôi nhà sáng tạo Hội An", trong năm 2024, TP đã không ngừng nỗ lực tạo ra những điều kiện thuận lợi nhất để thu hút các nghệ sĩ, chuyên gia sáng tạo từ nhiều lĩnh vực khác nhau đến giao lưu, biểu diễn và tổ chức các triển lãm, trại sáng tác. Những hoạt động này đã góp phần lan tỏa giá trị sáng tạo, đồng thời khẳng định Hội An là điểm đến hấp dẫn đối với các nghệ sĩ, chuyên gia và nhà sáng tạo đến sinh sống và làm việc.

Một số sự kiện nổi bật trong năm qua bao gồm: Chương trình giao lưu âm nhạc giữa nghệ sĩ violin Maestro Vilmos Oláh (Hungary) và các nghệ sĩ Hội An; buổi biểu diễn đặc sắc của đoàn Hợp xướng thiếu nhi Jeong-Gwan (Hàn Quốc); sự kiện Múa đương đại "Rơm" do Công ty Arabesque tổ chức trên cánh đồng Trái tim lúa Hội An. Bên cạnh đó, TP cũng phát động chiến dịch "1000 sáng kiến cho Hội An đổi mới", kêu gọi sự đóng góp và sáng tạo từ cộng đồng, với mục tiêu thúc đẩy sự phát triển bền vững và đổi mới của Hội An trong tương lai.

Phát triển công nghiệp văn hóa trên nền tảng di sản truyền thống

Việc trở thành thành viên chính thức của Mạng lưới các Thành phố sáng tạo (UCCN) mang ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với mục tiêu nâng cao vị thế và xây dựng hình ảnh mới, hấp dẫn cho Hội An. Đồng thời, mở ra nhiều cơ hội để TP phát triển mạnh mẽ ngành công nghiệp văn hóa, dựa trên nền tảng các giá trị văn hóa truyền thống và tài nguyên sẵn có, tiếp nối mạch nguồn của một TP di sản, đồng thời khẳng định vị thế là một TP sáng tạo toàn cầu.

Thủ công truyền thống và nghệ thuật dân gian chính là những thế mạnh nổi bật, là nguồn lực nội tại mà Hội An đã dày công bảo tồn và phát huy qua nhiều thế hệ. Những giá trị này đã đáp ứng đầy đủ các tiêu chí để Hội An trở thành một TP sáng tạo, và đây cũng chính là nền tảng vững chắc để TP phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, đặc biệt trong các lĩnh vực thủ công mỹ nghệ và nghệ thuật biểu diễn, thông qua tri thức và nhân lực đã được bồi dưỡng qua nhiều thế hệ, kết hợp với những sáng kiến và cam kết khi gia nhập UCCN.

Thông qua đó, Hội An không chỉ tạo ra giá trị cho từng cá nhân mà còn đóng góp vào sự phát triển chung của xã hội, nuôi dưỡng tinh thần sáng tạo, khuyến khích đổi mới sáng tạo trong cộng đồng, bảo tồn tính đa dạng văn hóa, và nâng cao hiệu quả kinh tế, góp phần xây dựng một tương lai bền vững và đầy triển vọng. ■

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin để lan tỏa văn hóa đọc

Thư viện Hà Nội đã và đang không ngừng đổi mới phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng phục vụ, nhằm xây dựng và phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng. Một trong những nỗ lực đáng chú ý là chính sách miễn phí sử dụng thư viện, tạo điều kiện thuận lợi cho mọi người dân tiếp cận tài liệu. Đồng thời, thư viện đã đầu tư nâng cấp không gian văn hóa mở, hiện đại và sáng tạo, tạo môi trường thân thiện, hấp dẫn cho bạn đọc.

Thư viện cũng chú trọng nâng cao kỹ năng phục vụ của đội ngũ thủ thư, nhằm mang đến trải nghiệm dịch vụ tốt nhất cho người dân. Bên cạnh đó, đơn vị cũng cung cấp nhiều dịch vụ tiện ích như đăng ký thẻ trực tuyến, mượn sách online, gia hạn sách qua phần mềm ứng dụng, giúp bạn đọc thuận tiện hơn trong việc sử dụng tài nguyên thư viện… Để tiếp tục nâng cao chất lượng văn hóa đọc, Thư viện Hà Nội sẽ tiếp tục đổi mới phương thức hoạt động, cải thiện chất lượng sản phẩm và dịch vụ thông tin, đồng thời mở rộng hợp tác với các tổ chức trong nước và quốc tế. Điều này không chỉ giúp thư viện mở rộng nguồn tài liệu mà còn tăng cường khả năng liên thông với các thư viện khác, đặc biệt là trong việc phát triển tài liệu số.

NAM ANH

Cuộc thi Đại sứ văn hóa đọc Thừa Thiên Huế 2024 thu về nhiều tác phẩm chất lượng

Ảnh: NHẬT MINH

Nhận diện hành vi không phù hợp để phát hiện sớm trẻ tự kỷ

● ĐỖ HẰNG

Nhiều bậc phụ huynh thường băn khoăn về khái niệm "hành vi không phù hợp của trẻ" và làm sao nhận diện được hành vi nào cần được phát hiện sớm để kịp thời can thiệp…

Theo các chuyên gia, khi hành vi của trẻ gây tổn thương cho người khác hoặc chính bản thân trẻ, hoặc khi các hành vi này xảy ra quá thường xuyên, ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng học tập, hòa nhập và chất lượng sống của trẻ, thì cha mẹ cần chú ý và cân nhắc việc can thiệp sớm. Việc phát hiện và can thiệp kịp thời có thể giúp trẻ tự kỷ phát triển tốt hơn, cải thiện các kỹ năng xã hội và học tập, mang lại cuộc sống lành mạnh và hạnh phúc cho các em.

Nhận diện những hành vi không phù hợp

Chị Hoàng Thanh Vân, mẹ bé Tùng (5 tuổi, Hà Nội) chia sẻ: 3 tuổi bé đã biết đọc và lên 5 bé đã biết làm phép tính cộng, trừ. Tùng rất thích tham gia các hoạt động vui chơi cùng bạn bè và thường xuyên nhìn các bạn với ánh mắt đầy háo hức. Tuy nhiên, cách tham gia của bé lại khiến các bạn không vui. Ví dụ, khi các bạn đang chơi bóng, Tùng lại lao vào sân ôm bóng chạy mất. Thấy các bạn rượt theo để lấy lại bóng, bé lại càng thấy vui và thích thú. Hành vi này khiến các bạn cảm thấy khó chịu, và đây là một trong những dấu hiệu mà chị Vân băn khoăn, mong muốn được giúp đỡ.

Nhiều bậc cha mẹ, đặc biệt là những người chưa có đủ kiến thức về sự phát triển của trẻ, thường cảm thấy xấu hổ và giận dữ với con khi chúng có những hành vi lạ lùng, mà không nhận ra rằng đó chính là những dấu hiệu cảnh báo cần can thiệp sớm, đặc biệt là đối với trẻ tự kỷ. Các chuyên gia cho rằng, mặc dù có nhiều quan niệm khác nhau về hành vi không phù hợp (hay còn gọi là hành vi có vấn đề, hành vi không mong muốn, hành vi xấu), nhưng nhìn chung, đó là những hành vi không tương thích với môi trường xung quanh hoặc không phù hợp với các trẻ phát triển bình thường ở độ tuổi tương ứng. Những hành vi này có thể gây khó khăn trong việc hòa nhập cộng đồng, thậm chí tạo ra những nguy cơ về sức khỏe và sự an toàn cho chính trẻ, cho người khác hoặc đồ đạc xung quanh.

Trường hợp của bé Tùng giật đồ chơi của bạn là một biểu hiện của mong muốn được yêu thương, quan tâm và chú ý từ bạn bè - một nhu cầu hoàn toàn chính đáng ở trẻ em. Tuy nhiên, nhiều trẻ, đặc biệt là những trẻ có sự phát triển khác biệt, không biết cách thể hiện nhu cầu này thông qua giao tiếp phù hợp như nói: "Cho tớ chơi với!". Thay vào đó, trẻ có thể thể hiện hành vi giật đồ chơi và khi các bạn đuổi theo để lấy lại, bé lại tưởng rằng mình đang được tham gia vào trò chơi, từ đó tạo ra sự thích thú. Điều này dẫn đến việc hành vi không phù hợp này có thể tiếp tục tái diễn trong những lần sau…

Trẻ bình thường dễ dàng học cách xin phép để chơi cùng bạn và nhanh chóng nắm bắt luật chơi, từ đó có thể tham gia vui vẻ. Các trẻ này cũng dễ dàng trò chuyện và giao tiếp qua lại, vì kỹ năng giao tiếp xã hội và khả năng chơi đùa đều là những kỹ năng mà trẻ có rối loạn phổ tự kỷ gặp khó khăn và cần can thiệp chuyên sâu.

Chủ động tìm phương pháp điều trị, tạo điều kiện để trẻ hòa nhập và phát triển

Theo nhiều nghiên cứu khoa học, những hành vi không phù hợp của trẻ rối loạn phổ tự kỷ thường xuất phát từ khó khăn, hạn chế trong các kỹ năng và nhận thức của trẻ, đặc biệt là khi có sự thay đổi trong thói quen hằng ngày. Trẻ tự kỷ thường có xu hướng thích làm những việc giống nhau mỗi ngày vì điều đó giúp trẻ cảm thấy an toàn và dễ hiểu hơn. Ví dụ, khi phải đi một con đường khác đến trường, đi ngủ mà không có chăn quen thuộc hoặc thay đổi cô giáo, trẻ có thể cảm thấy lo lắng, bồn chồn và phản ứng lại bằng các hành vi không phù hợp. Những hành vi này là cách trẻ thể hiện sự không thoải mái và là dấu hiệu cho thấy trẻ gặp khó khăn trong việc thích nghi với thay đổi.

Với những trẻ gặp khó khăn trong việc chuyển tiếp giữa các hoạt động, khi trẻ đã quen với một hoạt động nào đó, việc phải dừng lại để chuyển sang hoạt động khác có thể gây ra sự phản ứng mạnh mẽ. Điều này là do trẻ cảm thấy không thoải mái hoặc lo lắng về sự thay đổi đột ngột trong thói quen, dẫn đến các hành vi không phù hợp.

Còn đối với những trẻ rối loạn giấc ngủ, việc không được ngủ đủ giấc sẽ khiến trẻ cảm thấy mệt mỏi vào ngày hôm sau. Tình trạng này dễ dẫn đến cáu bẳn, mất tập trung, kém chú ý và khó tham gia vào các hoạt động học tập hay vui chơi.

Ngoài ra, những trẻ gặp rối loạn cảm giác thường có sự nhạy cảm quá mức với các kích thích cảm giác từ môi trường xung quanh, như âm thanh ồn ào (tiếng khóc của bạn bè, tiếng ồn ở siêu thị...) hay cảm giác chạm vào các đồ vật. Trẻ có thể có nhu cầu sờ, chạm vào đồ vật, hoặc cần cắn vào những vật cứng, ăn những gia vị mạnh như tỏi hay ớt. Khi những rối loạn này kết hợp với khó khăn trong giao tiếp, khiến trẻ không thể bộc lộ cảm xúc qua lời nói hay biểu cảm, trẻ chỉ có thể thể hiện cảm xúc của mình thông qua các hành vi không phù hợp.

Đối với những trẻ gặp khó khăn về nhận thức, trẻ có thể không hiểu được những gì đang xảy ra xung quanh mình, không thể lý giải được lý do tại sao sự việc lại diễn ra như vậy hay phản ứng của những người xung quanh là gì. Kiến thức và hiểu biết của trẻ thường bị giới hạn, vì vậy trẻ khó có thể nắm bắt được các quy tắc, nội quy, và không thể nhận thức được hành vi hay thái độ của mình là đúng hay sai.

Căn bệnh tự kỷ ngày càng trở thành một mối lo ngại lớn đối với sự phát triển của trẻ, đồng thời gây ra không ít băn khoăn cho các bậc phụ huynh. Khi hiểu rõ các hành vi không phù hợp của con mình, cha mẹ sẽ nhận thức được lý do tại sao những hành vi này lại có xu hướng nghiêm trọng và dai dẳng. Từ đó, giúp phụ huynh thấu hiểu được rằng, không phải do con hư mà là do con đang phải đối mặt với nhiều rào cản trong quá trình phát triển. Nhờ vậy, cha mẹ có thể giữ bình tĩnh và tìm cách giải quyết vấn đề một cách thấu đáo hơn. Việc phát hiện sớm các dấu hiệu tự kỷ ở trẻ không chỉ giúp cha mẹ chủ động trong việc tìm phương pháp điều trị, mà còn tạo điều kiện để trẻ có thể hòa nhập và phát triển tốt hơn trong môi trường xã hội xung quanh. ■

Cha mẹ cần nhận biết những hành vi không phù hợp ở trẻ để được can thiệp, hỗ trợ kịp thời

Xóa bỏ bạo lực giới và kỳ thị với người có HIV

Hưởng ứng Tháng hành động Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS (1.12) và Tháng hành động Quốc gia vì bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới, vừa qua tại Hà Nội, UN Women Việt Nam và UNAIDS đã tổ chức buổi gặp gỡ thường niên với chủ đề "Công bằng, bình đẳng trong tiếp cận dịch vụ phòng chống HIV và bạo lực trên cơ sở giới".

Các đại biểu nhận định rằng: HIV và bạo lực giới có mối liên hệ chặt chẽ, vì cả hai đều chịu ảnh hưởng từ bất bình đẳng giới và sự mất cân bằng quyền lực. Các nạn nhân của bạo lực, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em gái, có nguy cơ cao mắc HIV do các yếu tố như quan hệ tình dục cưỡng ép, không thể đàm phán về quan hệ tình dục an toàn và hạn chế tiếp cận dịch vụ phòng ngừa, chăm sóc sức khỏe. Trên toàn cầu, HIV/AIDS vẫn là một thách thức lớn đối với sức khỏe cộng đồng, với hàng triệu người sống chung với virus và hàng ngàn ca nhiễm mới mỗi ngày.

Với chủ đề "Công bằng và bình đẳng", các bên liên quan nhấn mạnh cách tiếp cận giao thoa để chấm dứt HIV/AIDS và bạo lực giới. Các sáng kiến toàn cầu này làm nổi bật sự cấp bách trong việc giải quyết hai đại dịch HIV và bạo lực giới, đồng thời khẳng định rằng quyền tiếp cận công bằng đối với dịch vụ y tế và xóa bỏ bạo lực là điều kiện thiết yếu để đạt được các mục tiêu quyền con người và phát triển bền vững. Mục tiêu là xây dựng một thế giới nơi mọi người, đặc biệt là những người dễ bị tổn thương, có thể sống mà không sợ hãi về HIV/AIDS và bạo lực trên cơ sở giới.

N.MINH

Các đại biểu tham dự chương trình

TP.HCM NÂNG TẦM TỔ CHỨC CÁC GIẢI ĐẤU:

Nuôi gà "đẻ trứng vàng"

● THU SÂM

Trong bức thư cảm ơn gửi tới bà Trần Thị Diệu Thúy, Phó Chủ tịch UBND TP.HCM, Chủ tịch Liên đoàn Teqball quốc tế Gabor Borsanyi cho biết, Giải vô địch Teqball thế giới vừa tổ chức tại thành phố đã phá vỡ nhiều kỷ lục. Trong đó giá trị truyền thông của giải đấu này tương đương là 2,1 triệu USD.

Sức hút từ Giải vô địch Teqball thế giới

Tại nhiều quốc gia, công nghiệp văn hóa đã trở thành một ngành công nghiệp mũi nhọn, là "con gà đẻ trứng vàng", đóng góp lớn cho GDP. Nhiều quốc gia phát triển đã tận dụng sức mạnh của thể thao để phát triển công nghiệp văn hóa, vừa thúc đẩy việc chăm lo sức khỏe cho cộng đồng, vừa bảo tồn, phát huy, lan tỏa các giá trị của văn hóa bản địa, tạo ra nguồn thu bền vững từ du lịch, quảng bá hình ảnh quốc gia và kích thích đổi mới công nghệ.

Giải vô địch Teqball thế giới vừa được tổ chức tại TP.HCM có thể xem là mô hình điểm cho việc tận dụng sức mạnh thể thao để phát triển công nghiệp văn hóa. Không chỉ trở thành nơi tranh tài lý tưởng cho các huấn luyện viên (HLV), vận động viên (VĐV) của 95 quốc gia và vùng lãnh thổ, thành phố còn trở thành điểm đến hấp dẫn cho du khách cùng các HLV, VĐV.

Bên cạnh các cuộc tranh tài hấp dẫn được tổ chức ngay trên con phố đắt đỏ, sầm uất, nhộn nhịp nhất của Sài thành, giải đấu đã kiến tạo một không gian văn hóa để HLV, VĐV, du khách có thể thưởng trà, chiêm ngưỡng nghệ thuật thư pháp và xem các chương trình nghệ thuật đặc biệt, giới thiệu những nét văn hóa độc đáo của Việt Nam suốt dọc dài đất nước, từ Bắc tới Nam. Công tác tổ chức chuyên nghiệp của nước chủ nhà đã được Chủ tịch Liên đoàn Teqball thế giới hết lời ca ngợi trong bức thư nói trên: "TP.HCM là một chủ nhà xuất sắc và là địa điểm tuyệt vời cho sự kiện quan trọng hàng đầu của môn thể thao chúng tôi. Sự kiện đã thực sự thu hút đông đảo người hâm mộ thể thao địa phương cũng như vô số du khách quốc tế với khán đài luôn chật kín mỗi ngày. Chúng ta đã phá vỡ nhiều kỷ lục".

Ông Gabor Borsanyi cũng thông báo những con số đáng kinh ngạc về giá trị giải đấu này mang lại. "Giải đấu đã đạt được 470 triệu lượt truy cập và tương tác trên toàn cầu, tăng 400% so với năm ngoái. Số liệu truyền thông của chúng tôi cho thấy giá trị tương đương 2,1 triệu USD, tăng hơn 200% so với sự kiện tại Bangkok (Thái Lan) năm 2023. Sự phấn khích từ giải đấu trong khung cảnh đô thị tuyệt đẹp của TP.HCM đã được phát sóng tại 74 quốc gia, một kỷ lục cho môn thể thao của chúng tôi".

Những con số thuyết phục trên cũng cho thấy giải đấu đã trở thành "con gà đẻ trứng vàng" và nếu chúng ta biết phát huy tốt hơn nữa trong việc tổ chức các giải đấu tương tự, thì giá trị mang lại là rất lớn.

Phó Giám đốc Sở VHTTDL TP.HCM Nguyễn Nam Nhân cho biết, một trong những mục tiêu mà giải đấu này đã đạt được theo định hướng của lãnh đạo thành phố là thay vì việc phải đến 95 quốc gia và vùng lãnh thổ để quảng bá, xúc tiến du lịch thì chúng ta tổ chức sự kiện ngay tại thành phố, để giới thiệu, quảng bá cho hình ảnh, văn hóa của đất nước, con người Việt Nam nói chung và thành phố nói riêng.

Nhân rộng mô hình điểm

Trong quá trình tác nghiệp tại giải đấu, nhiều VĐV, HLV đã trả lời phỏng vấn của *Văn Hóa* rằng họ rất ấn tượng về công tác tổ chức chuyên nghiệp của thành phố cùng những nét văn hóa đặc sắc và sẽ đưa gia đình quay trở lại TP.HCM. "Vì thế qua những sự kiện như giải đấu này, thành phố tin tưởng khi trở về, mỗi HLV, VĐV sẽ là một sứ giả quảng bá cho hình ảnh đất nước, con người Việt Nam, từ đó góp phần thúc đẩy quảng bá du lịch, thúc đẩy sự phát triển của các ngành công nghiệp văn hóa, đóng góp vào GDP của thành phố cũng như của cả nước", ông Nguyễn Nam Nhân nhấn mạnh.

Ông Nhân cho biết thêm, sau khi tổ chức thành công Giải vô địch Tebball thế giới, thành phố sẽ tổ chức Liên hoan Võ thuật quốc tế thành phố Hồ Chí Minh năm 2024 với chủ đề "Tự hào Võ Việt - Hội nhập quốc tế" từ ngày 21-23.12. Không chỉ là một sự kiện thể thao đơn thuần mà còn được xem là một sân chơi văn hóa, nơi mọi người có thể cùng nhau chia sẻ niềm đam mê võ thuật và khám phá những nét đẹp của các nền văn hóa khác nhau. Bên cạnh việc quảng bá hình ảnh võ thuật Việt Nam ra thế giới, liên hoan còn hướng tới mục tiêu thúc đẩy giao lưu văn hóa, nâng cao nhận thức về giá trị truyền thống của võ thuật và góp phần phát triển du lịch thể thao của TP.HCM.

Thời gian qua, thành phố cũng đã tổ chức nhiều sự kiện thể thao thu hút sự tham gia đông đảo của người dân thành phố và các tỉnh, thành bạn như Tuần lễ khỏe để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hay Giải Marathon quốc tế TP.HCM, có hơn 15.000 người tham dự, từ 91 quốc gia và vùng lãnh thổ và hơn 25.000 lượt tham quan làng Marathon. Những giải đấu này đã được tổ chức quy củ, chuyên nghiệp, góp phần quảng bá hình ảnh, văn hóa đất nước nói chung, thành phố nói riêng và góp phần vào sự phát triển của ngành công nghiệp văn hóa, kinh tế thể thao của thành phố.

Để hoàn thành mục tiêu phấn đấu đưa TP.HCM trở thành trung tâm công nghiệp văn hóa của khu vực Đông Nam Á; gia nhập mạng lưới các thành phố sáng tạo UNESCO ở lĩnh vực điện ảnh, thời gian qua TP.HCM luôn chú trọng công tác đầu tư, mong muốn thu hút được nhiều nguồn lực từ trong và ngoài nước nhằm phát triển ngành công nghiệp văn hóa - thể thao để thành phố trở thành điểm đến hấp dẫn trên toàn cầu.

Hiện nay, công nghiệp văn hóa - thể thao đang có sức ảnh hưởng và tầm quan trọng đặc biệt đối với phát triển kinh tế - xã hội. Nhiều quốc gia trên thế giới xem ngành công nghiệp sáng tạo như một chiến lược để cải thiện sức cạnh tranh, năng suất, việc làm và tăng trưởng kinh tế bền vững. Vì thế mô hình của những giải đấu nói trên cần phải được nhân rộng, để góp phần tạo sức bật nói chung cho ngành công nghiệp văn hóa của TP.HCM nói riêng và cả nước phát triển.■

Giải vô địch Teqball thế giới vừa diễn ra tại TP.HCM đã lập kỷ lục với giá trị truyền thông tương đương 2,1 triệu USD, tăng hơn 200% so với sự kiện tại Bangkok (Thái Lan) năm 2023 **Ảnh: DŨNG PHƯƠNG**

Tuyển nữ Việt Nam xếp hạng 37 thế giới

Liên đoàn Bóng đá thế giới (FIFA) vừa công bố bảng xếp hạng quý IV năm 2024 đối với các đội tuyển bóng đá nữ trên toàn thế giới.

Theo đó, tuyển nữ Việt Nam vẫn giữ hạng 37 thế giới, thứ 6 tại châu Á với 1.614,43 điểm và tiếp tục duy trì vị trí dẫn đầu Đông Nam Á. Từ tháng 8 tới nay, thầy trò HLV Mai Đức Chung đã có 2 trận giao hữu quốc tế khi thắng Uzbekistan 2-0 và thua Trung Quốc 0-2. Trên bảng xếp hạng kết thúc năm 2024 khu vực Đông Nam Á của FIFA, xếp sau Việt Nam lần lượt là Philippines (hạng 41), Thái Lan (hạng 45), Myanmar (hạng 55)…

V.H

Cử tạ Việt Nam dự giải trẻ châu Á

Diễn ra tại Doha (Qatar) từ ngày 19 - 25.12, Giải cử tạ vô địch thiếu niên, trẻ châu Á 2024 có sự tham dự của gần 250 lực sĩ. Đội tuyển Việt Nam dự giải với 21 lực sĩ, trong đó được kỳ vọng là những cái tên Đỗ Tú Tùng, K'Dương (hạng 55 kg) và Trần Minh Trí (hạng 67 kg). Ở giải trẻ thế giới tại Tây Ban Nha hồi tháng 9, Tú Tùng từng giành 1 HCV cử giật, K'Dương giành 2 HCV cử đẩy và tổng cử, còn Minh Trí giành 2 HCV cử đẩy và tổng cử.

Giải đấu tại Qatar là cơ hội để các nhà chuyên môn của cử tạ Việt Nam đánh giá khả năng thi đấu của VĐV trẻ triển vọng nhằm đầu tư dài hạn.

H.V

Sự hồi sinh của Quang Hải

● NGỌC TRUNG

Quang Hải là tài năng đặc biệt của bóng đá Việt Nam. Những khoảnh khắc diệu kỳ cầu thủ này tạo ra tại giải U23 châu Á 2018 là bia tạc, đá ghi vào lịch sử bóng đá nước nhà. Không quá nếu ví von anh giống chàng "hoàng tử bé", nhân vật chính trong câu chuyện "cổ tích Thường Châu" sống mãi trong ký ức người hâm mộ nước nhà. Tại ASEAN Cup 2024, chàng "hoàng tử bé" ấy đang hồi sinh sau bao giông bão sự nghiệp.

Phẩm chất ưu việt của Quang Hải là kỹ thuật điêu luyện, thân pháp mau lẹ, nhãn quan nhạy bén, trí tưởng tượng phong phú, sự tự tin và cái chân trái cực kỳ khéo léo. Đấy là những tố chất cần có ở một ngôi sao hay còn gọi phẩm chất ngôi sao. Đã nhiều lần bằng phẩm chất ngôi sao ấy, "hoàng tử bé" tỏa sáng rực rỡ trên bầu trời bóng đá và chắp cánh cho những giấc mơ của người hâm mộ bóng đá Việt Nam bay xa. Sau màn trình diễn bùng nổ tại giải U23 châu Á, Quang Hải tiếp tục tỏa sáng ở cấp CLB lẫn ĐTQG. Một trong những điểm nhấn là danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất AFF Cup 2018, giải đấu đội tuyển Việt Nam giành ngôi vô địch sau 10 năm chờ đợi.

Quang Hải đang hồi sinh trong màu áo đội tuyển quốc gia

Với vị thế như vậy, xuất ngoại để phát triển sự nghiệp là chuyện "tất, lẽ, dĩ, ngẫu" đối với Quang Hải. Dù vậy, vẫn cần nhìn nhận cầu thủ này thiếu tốc độ, sức rướn và thể hình khá nhỏ con (chỉ cao 1m68). Nhược điểm này dẫn đến việc Hải "con" bị hạn chế về khả năng hỗ trợ phòng ngự. Vì thế, Quang Hải không thể gặt hái được thành công khi sang Pháp thi đấu. Môi trường này đòi hỏi nhiều về yếu tố thể chất, đồng thời xu thế chiến thuật đương đại ngày càng đặt nặng yêu cầu tham gia phòng ngự từ những vị trí cao nhất trên sân. Xuất ngoại là cần thiết để phát triển sự nghiệp đối với bất cứ cầu thủ nào, song có lẽ sẽ dễ thích ứng hơn nếu tiền vệ nhỏ con này chọn môi trường phù hợp về thể chất lẫn văn hóa.

Thời gian khoác áo Pau FC cũng là giai đoạn sự nghiệp của Quang Hải chững lại. Những con số phần nào "biết nói" về sự im lặng của "hoàng tử bé". Suốt 2 năm 2022 và 2023, Hải "con" không ghi được bàn thắng nào trong màu áo đội tuyển quốc gia. Sau khi trở về nước, tiền vệ này dần lấy lại phong độ. Mùa giải 2023/24, anh ghi được 8 bàn thắng và thực hiện 3 pha kiến tạo sau 24 lần ra sân trên mọi đấu trường. Tuy vậy, Quang Hải lại không được trọng dụng tại tuyển Việt Nam vì HLV Philippe Troussier quyết liệt thay đổi triết lý chơi bóng và trẻ hóa lực lượng. Hình ảnh Hải "con" ngồi bất lực trên băng ghế dự bị và bực tức đá vào thùng nước trong trận thua Indonesia tại vòng loại World Cup 2026 là biểu trưng cho sự lạc lõng của anh ở giai đoạn này.

Quang Hải chỉ được trọng dụng trở lại sau khi ông Kim Sang-sik được bổ nhiệm làm HLV trưởng đội tuyển Việt Nam. Tiền vệ này cũng nhanh chóng thể hiện tầm ảnh hưởng. Trong chuyến tập huấn tại Hàn Quốc trước thềm ASEAN Cup 2024, Quang Hải đóng góp 2 bàn thắng. Ở trận mở màn chiến dịch, anh là tác giả 2 đường kiến tạo cho Tiến Linh và Văn Toàn ghi bàn, đem về chiến thắng 4-1 cho "Những chiến binh sao vàng" trước đội tuyển Lào. Và đến cuộc tiếp đón Indonesia, Hải "con" đánh dấu sự hồi sinh bằng pha lập công duy nhất của trận đấu.

Khoảnh khắc tỏa sáng của Quang Hải được cây bút Gabriel Tan của ESPN miêu tả: "Bất cứ đối thủ nào chạm trán đội tuyển Việt Nam, tựa như luật bất thành văn, Nguyễn Quang Hải là gương mặt đột biến nhất, người có khả năng tạo ra những khoảnh khắc tỏa sáng quyết định trận đấu. Và tại Sân vận động Việt Trì vào Chủ nhật vừa qua, điều đó lại một lần nữa được chứng minh. Chính Quang Hải là người đã chấm dứt sự kháng cự ngoan cường của Indonesia, mang về chiến thắng nghẹt thở 1-0 cho đội tuyển Việt Nam, qua đó tiến gần hơn đến tấm vé vào bán kết. Phút 77, một cú vô lê đẳng cấp từ khoảng cách 20m của anh đã đưa trái bóng tìm đến xà ngang, khiến người hâm mộ không khỏi tiếc nuối. Thế nhưng, thay vì chững lại tiếc nuối như nhiều người, Quang Hải vẫn tiếp tục bám đuổi cơ hội. Và rồi, trong một tình huống bóng hỗn loạn, anh đã không bỏ lỡ cơ hội ghi bàn, với một cú sút hiểm hóc bằng chân trái, đánh bại thủ môn đối phương".

Trả lời phỏng vấn sau trận đấu, Quang Hải cũng chia sẻ: "Dù gặp chút khó khăn trước lối chơi máu lửa của Indonesia, nhưng toàn đội đã chơi với tinh thần rất cao để giành chiến thắng. Chiến thắng này sẽ tiếp thêm cho chúng tôi sự tự tin cho chặng đường còn dài phía trước. Cảm giác ghi bàn trong màu áo ĐTQG rất đặc biệt. Hôm nay sân Việt Trì như lễ hội. Phải nói sau hơn 1 năm qua, cá nhân tôi tự cảm thấy mình nợ người hâm mộ rất nhiều. Chắc chắn trận đấu này tiếp thêm cho tôi và anh em nhiều động lực. Mỗi trận đấu sắp tới sẽ là một lễ hội dành cho các CĐV".

Giống như "hoàng tử bé" đã khám phá ra rằng bông hồng của mình là duy nhất trên thế giới, Quang Hải cũng đã tìm thấy niềm đam mê cháy bỏng với trái bóng tròn. Cả hai đều trân trọng những điều nhỏ bé xung quanh mình và luôn cố gắng bảo vệ những gì mình yêu quý. Qua những pha bóng kỹ thuật, những bàn thắng đẹp mắt, Quang Hải không chỉ mang đến niềm vui cho người hâm mộ mà còn truyền đi thông điệp về tình yêu và sự tận tụy. Bóng đá Việt Nam nói chung và Quang Hải nói riêng đã trải qua giai đoạn khó khăn sau một thời gian thăng hoa. ASEAN Cup 2024 chính là cơ hội, là điểm tựa để lấy lại cảm hứng, lấy lại niềm tin nơi người hâm mộ để một lần nữa vươn xa. ■

Đội tuyển Việt Nam hướng đến tấm vé vào bán kết

Sau chiến thắng 1-0 trước đội tuyển Indonesia, đội tuyển Việt Nam vươn lên dẫn đầu bảng B với 6 điểm tuyệt đối sau 2 lần ra sân. Đội tuyển Indonesia đứng thứ hai, giành được 4 điểm sau 3 trận, Philippines (2 trận) và Lào (3 trận) lần lượt đứng thứ ba và thứ tư khi cùng có 2 điểm và Myanmar xếp đội sổ với 1 điểm sau 2 trận. Với cục diện như vậy, thầy trò HLV Kim Sang-sik chỉ cần giành thêm 1 điểm trong 2 lượt trận cuối là chắc suất vào bán kết.

Cơ hội đi tiếp của đội tuyển Việt Nam khá rộng mở, bởi hai đối thủ tiếp theo là Philippines và Myanmar đều bị đánh giá thấp hơn. Thống kê cũng chỉ ra, trong 7 lần chạm trán gần nhất, "Những chiến binh sao vàng" đều giành chiến thắng trước Philippines, trong đó lần thắng gần đây nhất là hồi tháng 6.2024, cũng chính là trận ra mắt của HLV Kim Sang-sik trên cương vị HLV trưởng đội tuyển Việt Nam. Cuộc chạm trán giữa hai đội sẽ diễn ra vào tối nay (20h ngày 18.12 theo giờ Việt Nam) trên SVĐ Rizal Memorial.

Phát biểu trước trận đấu, HLV Kim Sang-sik cho biết: "Mật độ thi đấu dày tạo ra những khó khăn, nhưng chúng tôi thực sự rất sẵn sàng cho trận đấu ngày mai. Chúng tôi chưa thua ở vòng bảng và sẽ tiếp tục cố gắng giành chiến thắng để sớm vào bán kết. Một số cầu thủ của đội tuyển đã có kinh nghiệm thi đấu ở sân này. Ngoài ra, chúng tôi cũng đã tập luyện tại Hàn Quốc trên sân cỏ nhân tạo. Cá nhân tôi nghĩ đây sẽ không trở thành vấn đề lớn. Thông qua các bài huấn luyện chi tiết thời gian qua, các cầu thủ sẽ thể hiện tốt. Tháng 6 vừa qua chúng tôi đã thắng Philippines 3-2. Nhưng đó là trận đấu không dễ dàng. Điều quan trọng là những trận thắng sẽ giúp các cầu thủ tự tin hơn".

Nhà cầm quân người Hàn Quốc nhấn mạnh: "Lần gặp lại này giữa hai đội đã có khác biệt. Philippines cũng có thay đổi nhiều về lực lượng. Tôi nghĩ rằng từ đó tới nay, HLV của Philippines cũng đã có nhiều điều chỉnh trong huấn luyện và chiến thuật. Tuy vậy, chúng tôi vẫn hướng tới kết quả tương tự như tháng 6. Tôi đã nắm được rõ các ưu nhược điểm, phong cách chơi của cầu thủ, ngược lại các cầu thủ hiểu rõ được phong cách bóng đá của tôi và có thể hiểu được điều tôi muốn truyền tải. Chúng tôi cũng sẽ cố gắng hết mình để giành chiến thắng".

Với mật độ thi đấu dày như HLV Kim chia sẻ, nhiều khả năng đội tuyển Việt Nam sẽ thay đổi đội hình xuất phát nhằm đảm bảo thể lực cho thử nghiệm nhân tố mới.

KHẢI HƯNG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Chương trình Trợ giảng tiếng Anh Fulbright năm học 2025-2026

Nhân kỷ niệm 30 năm quan hệ Hoa Kỳ - Việt Nam vào năm 2025, Phái đoàn Ngoại giao Hoa Kỳ tại Việt Nam thông báo tuyển chọn đơn vị tiếp nhận Trợ giảng tiếng Anh Fulbright (TGTA) năm học 2025-2026.

Chương trình TGTA mang đến cho các trường THPT chuyên, cao đẳng và đại học tại Việt Nam nằm ngoài hai thành phố lớn Hà Nội và TP.HCM cơ hội tiếp nhận một trợ giảng tiếng Anh bản ngữ đến làm việc tại trường trong thời gian một năm học, từ tháng 9.2025 đến hết tháng 5.2026. Chương trình nhằm mục đích hỗ trợ việc giảng dạy và học tiếng Anh tại các trường tiếp nhận. TGTA có nhiệm vụ giảng dạy kỹ năng nghe, nói, đồng thời tham gia vào các hoạt động giao lưu trao đổi văn hóa giữa hai bên.

V.OANH

Bão Chido tấn công vùng lãnh thổ Mayotte của Pháp

Tỉnh trưởng Mayotte, François-Xavier Bieuville nói với đài truyền hình Mayotte la 1ere rằng số người chết do bão Chido ở vùng lãnh thổ Mayotte của Pháp là vài trăm người và thậm chí có thể lên tới hàng nghìn người. Ông Bieuville cho biết, rất khó để có được con số chính xác về số người chết và bị thương sau khi Mayotte bị cơn bão nhiệt đới dữ dội tấn công, gây thiệt hại lớn cho cơ sở hạ tầng công cộng, bao gồm cả sân bay, san phẳng các khu dân cư và làm mất nguồn cung cấp điện. Đây là cơn bão tồi tệ nhất tấn công Mayotte trong 90 năm qua.

Bộ Nội vụ Pháp xác nhận có ít nhất hơn chục người tử vong và hơn 250 người bị thương và con số này dự kiến sẽ tăng đáng kể.

NG.KHÁNH

ChatGPT bị đòi hàng tỉ USD vì "học chùa"

CHI MAI

Tiếp sau Mỹ, các công ty truyền thông lớn ở Canada vừa khởi kiện OpenAI vì đã sử dụng các bài viết của họ để đào tạo phần mềm ChatGPT mà không xin phép.

Các hãng truyền thông lớn của Canada gồm *Globe and Mail, Canadian Press, CBC, Toronto Star, Metroland Media và Postmedia* vừa khởi kiện công ty công nghệ OpenAI với cáo buộc công ty này "đang khai thác báo chí và làm giàu bất chính bằng cách sử dụng các bài báo để đào tạo phần mềm ChatGPT". Vụ kiện được đệ trình lên tòa án cấp cao của Ontario (Canada) và yêu cầu bồi thường thiệt hại lên tới 20.000 CAD (hơn 14.000 USD) cho mỗi bài báo được OpenAI sử dụng. Nếu họ thắng kiện, số tiền bồi thường có thể lên tới hàng tỉ USD.

"Những công ty trí tuệ nhân tạo đang ăn mòn nội dung độc quyền và hưởng lợi từ các nhà xuất bản tin tức, những bên đầu tư thực sự cho các nhà báo thực sự, những người tạo ra những câu chuyện thực sự cho những người thực sự. Họ đang khai thác báo chí trong khi làm giàu bất chính, bất công và bất hợp pháp, gây bất lợi cho các nhà xuất bản", Paul Deegan, Chủ tịch của *News Media* Canada cho biết.

"Các bị đơn đã tham gia vào hành vi chiếm đoạt liên tục, cố ý và trái phép với các tác phẩm truyền thông giá trị của nguyên đơn. Các nguyên đơn đưa ra hành động này để ngăn chặn và tìm kiếm sự bồi thường cho những hoạt động bất hợp pháp như vậy. Để có được số lượng lớn dữ liệu văn bản cần thiết để phát triển các mô hình GPT của mình, OpenAI cố tình "trộm" (tức là truy cập và sao chép) nội dung từ các web của các công ty truyền thông tin tức... Sau đó, công ty này sử dụng nội dung độc quyền đó để phát triển các mô hình GPT của mình mà không có sự đồng ý hoặc ủy quyền", tuyên bố khiếu nại do các tổ chức tin tức đệ trình cho biết.

OpenAI chưa đưa ra phản hồi chính thức cho vụ kiện ở Canada, nhưng khẳng định việc sử dụng tài liệu tin tức để đào tạo chatbot là hành vi hợp pháp theo nguyên tắc "sử dụng hợp lý" theo luật bản quyền.

Đây là vụ kiện mới nhất trong một loạt các cuộc chiến pháp lý của giới truyền thông Canada chống lại các công ty công nghệ Mỹ, bao gồm cả cuộc tranh chấp với công ty mẹ của Facebook là Meta.

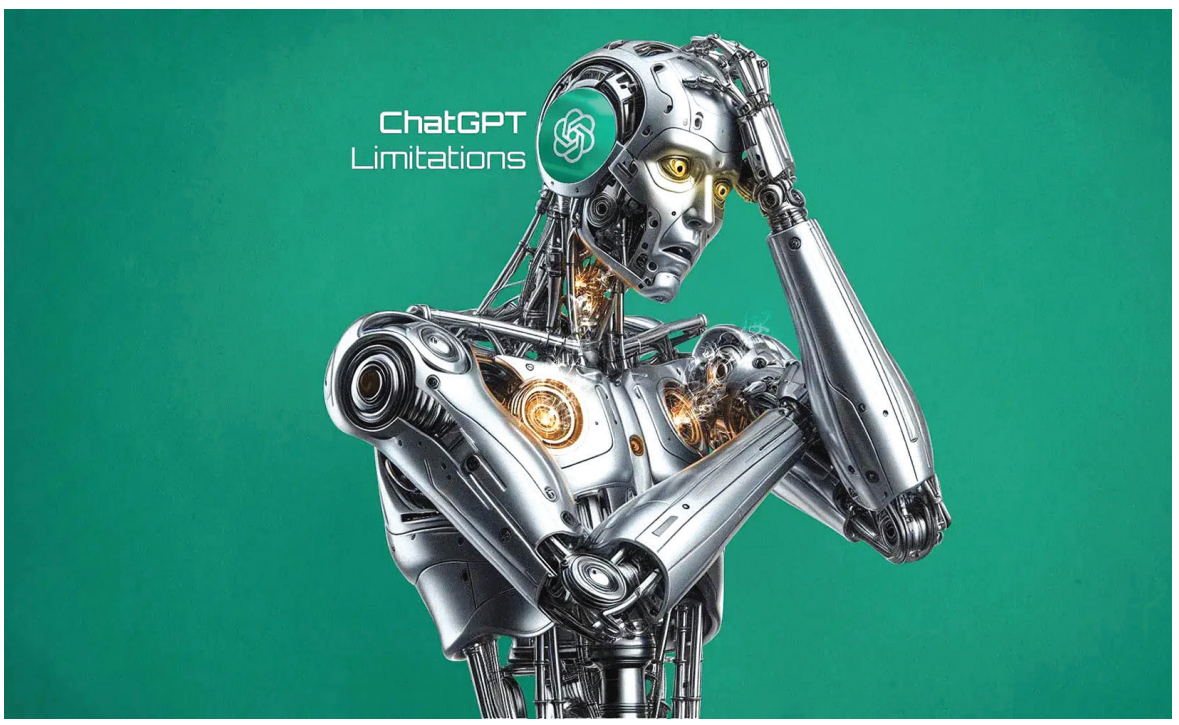
Tháng 4.2024, 8 tờ báo Mỹ đã đệ đơn kiện ChatGPT lên toà án liên bang ở New York với cáo buộc tương tự. Những tờ báo này gồm *New York Daily News, Chicago Tribune, Denver Post, MediaNews Group's Mercury News, Orange County Register, St. Paul Pioneer-Press, Tribune Publishing's Orlando Sentinel và South Florida Sun Sentinel*. Các báo này cho biết họ đã phải chi hàng tỉ USD cho việc thu thập thông tin, đưa tin và sẽ không cho phép OpenAI tiếp tục đánh cắp nội dung nhằm phục vụ hoạt động của mình mà không phải trả tiền.

Cuối năm 2023, tờ *New York Time*s đã đâm đơn kiện OpenAI lẫn Microsoft, cáo buộc rằng họ đã đánh cắp nội dung có bản quyền để xây dựng nên ChatGPT và trục lợi từ đó. Ngay lập tức, Ủy ban Tư pháp Thượng viện về Quyền riêng tư, Công nghệ và Luật (SJS) đã tổ chức một phiên điều trần về việc có nên buộc các doanh nghiệp phát triển AI trả tiền bản quyền khi sử dụng nguồn thông tin đầu vào hay không. Theo một ước tính, *New York Times* có thể đòi bồi thường thiệt hại 450 tỉ USD dựa trên hàng triệu bài báo đã bị sao chép nội dung như trên. Vụ kiện vẫn đang được các thẩm phán tại Canada và Mỹ xem xét và sẽ sớm đưa ra phán quyết.

Ngày càng có nhiều tổ chức, cá nhân lên tiếng đòi quyền lợi bản quyền với công nghệ mới này. Hàng loạt vụ việc nhà văn tố cáo ChatGPT sao chép ý tưởng, tác phẩm hay việc nhà phát triển nội dung bị ăn cắp mã nguồn, hoặc những tác phẩm nghệ thuật bị "xào nấu" trắng trợn đã nổ ra kể từ khi công nghệ AI bùng nổ.

Được định giá hơn 150 tỉ USD, OpenAI đã ký thỏa thuận cấp phép với một số tổ chức truyền thông, bao gồm hãng thông tấn Associated Press, NewsCorp và Condé Nast.

OpenAI hiện đã cam kết tôn trọng quyền từ chối của các cơ quan báo chí về việc sử dụng nội dung của họ làm dữ liệu đào tạo. Ngoài ra, công ty cũng ký kết thỏa thuận cấp phép nội dung với một số tổ chức tin tức. ■

OpenAI đang bị nhiều công ty truyền thông và cá nhân kiện vì vi phạm bản quyền

GÓC **BÌNH LUẬN**

Kết quả không như mong đợi

LAM SA

Việc Thủ tướng Hungary Viktor Orbán cho tái khởi động chương trình cư trú theo đầu tư nhằm khẳng định Hungary vẫn đang tìm kiếm thị thực vàng, được xem là một giải pháp tối ưu mang lại lợi ích về kinh tế cho đất nước. Tuy nhiên, giờ đây các chương trình này đang dần phai nhạt và không còn sức hấp dẫn.

Theo chương trình này, công dân nước ngoài có thể xin được giấy phép cư trú 10 năm bằng cách phải đầu tư ít nhất 250.000 euro vào tài sản bao gồm quỹ bất động sản đã đăng ký với Ngân hàng Quốc gia Hungary, trong đó ít nhất 40% phải được phân bổ cho bất động sản nhà ở Hungary. Đối với việc đầu tư bất động sản nhà ở trực tiếp, ngưỡng tối thiểu là 500.000 euro. Tuy nhiên, giờ đây sức hấp dẫn của các chương trình này đang dần phai nhạt vì chúng đóng góp không nhiều vào GDP, đồng thời đẩy giá nhà ở tăng cao và từ đó gây áp lực không nhỏ đối với người dân địa phương.

Kết quả của một nghiên cứu do Trường Kinh tế và Khoa học Chính trị London và Đại học Harvard thực hiện, các nhà nghiên cứu nhận thấy rằng trong số các chương trình thị thực vàng của EU, thì lợi ích về kinh tế do các chương trình này tạo ra chỉ chiếm một tỷ lệ "nhỏ" trong tổng số vốn đầu tư nước ngoài cùng với tác động kinh tế "không đáng kể". Không chỉ đối với Hungary mà còn đối với một số quốc gia khác như Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Hy Lạp… các khoản thu được từ chương trình thị thực vàng cũng rất nhỏ. Mặt khác, thị thực vàng có thể gây ra chi phí xã hội lớn. Lạm phát tăng cao ảnh hưởng tới cuộc sống của người dân khi giá nhà ở tăng cao, họ cảm thấy bị đẩy ra khỏi nấc thang nhà ở.

Thị thực vàng đã trở nên quá phổ biến trên khắp thế giới và đều trải qua nhiều lần "mở" và "đóng" trong một thời gian dài. Dù có những mặt trái nhất định, nhưng chính phủ các nước cần phải tìm cách cải tổ chương trình này thay vì loại bỏ nó vĩnh viễn. Chương trình thị thực vàng dường như không mang lại kết quả như mong đợi, nhưng vấn đề đặt ra đối với Thủ tướng Viktor Orbán và các chính trị gia khác đó là cần tìm ra giải pháp tối ưu và hạn chế những mặt trái để mang lại lợi ích kinh tế đối với đất nước.■